

KVĚTY ZLA

CHARLES BAUDELAIRE

Věnování

Posvěcenému básníku,
dokonalému čaroději francouzského písemnictví,
svému velmi drahému a velmi váženému
Mistru a příteli
Théophilemu Gautierovi
s pocity
nejhlubší pokory
připisují
tyto choré květy

C.B.

Předmluva

Blud, hloupost, skrblictví, hřich plný nepravosti,
nám sedá na duších a těla trápí nám,
a my pak skýtám krm milým výčitkám
jak pobudové vším, jež na své kůži hostí.

Máš hřich je zavilý a lítost bez odvahy,
své kání dáme si vždy dobře zaplatit,
a doufajíce kal svým podlým pláčem smýt,
hned zpět se vracíme na bařinaté dráhy.

To Satan Trismegist svou řečí kouzly jistou
nám na podušce Zla k snům ducha konejší,
a drahocenný kov té naší vůle vší
je méněn v oblak par tím chytrým alchymistou.

To Ďábel, drže nás, na drátkách hýbá námi.
V odporných předmětech vidíme vděky, žel,
a denně ujdeme kus cesty do Pekel,
bloudíce bez děsu čpavými temnotami.

Jak bídny zhýralec, jenž hryza žádostivě
zmučený scvrklý prs nevěstky zvadlých vnad,
toužíme tajnou slast narychlou vychutnat,
jak starý pomeranč ji mačkajíce chtivě.

Namačkán, hemže se jak hlístí miliony,
nám hýří ve hlavě dav Běsů o překot,
a vydechneme-li, Smrt, řeka skrytých vod,
nám do plic stéká v tmách se strašlivými stony.

Nevetkalo-li nám svůj vzorek roztomilý
v napjatou kanavu osudů plných běd
až dosud násilí, oheň, dýka či jed,
tot' proto jediné, že není v nás dost síly.

Než v oné hromadě zlých opic, štírů, hadů,
pantherů, šakalů, fen, supů nebo můr,
plíživých, chrochtavých, štěkavých, řvavých stvůr,
v nečistém zvěřinci neřestí bez příkladu,

je jedna strašlivá, jež trůní nade všemi!
Ač šetří posunky a křiky, na dumách,
přec mileráda by svět obrátila v prach
a jedním zívnutím hned spolkla celou zemi.

Tot Nuda! - V očích pláč, jejž roní každou chvíli,
sní o popravištích, v snách kouříc huku svou.
Ty znáš, můj čtenáři, tu stvůru zhýčkanou,
čtenáři pokrytče - můj bližní, bratře milý!

Žehnání

Když moci nejvyšší v svých hůrách nařídí to
a na tom světě běd se Básník objeví,
zděšená rodička, již Bohu jest již líto,
pozvedne k Nebi pěst a rounajíc se dí:

"Ach, že jsem nevrhla spíš celé klubko zmiji,
než abych živila tu směšnou ratolest!
Prokleta budíz noc se slastmi, které míjí,
za kterých počalo mé břicho již můj trest!"

Protože ze všech žen jsi mne chtěl mít tou ženou,
jež v smutném manželu má odpor probouzet,
a ježto nemohu tu zrůdu pokřivenou
jak lístek milencův do ohně vrhnout zpět,

já obrátilm Tvou zášť, jež příliš těžká je mi,
na nástroj prokletý té strašné zvůle Tvé
a tak ten zákrsek vždy budu tisknout k zemi,
že nikdy nezvedne své puky morové!"

Tak v náruku polyká své záští slintající,
pro Boží záměry bez porozumění,
a sama v Geheně se stará o hranici,
jež matkám za hřichy je přisouzena v ní.

Provázen Andělem, v jehožto chráněnství je,
ten vyděděnec všák se sluncem opiji
a všechno, co kdy jí, a všechno, co kdy pije,
pokládá za nektar a za ambrosii.

Hovoří s oblakem, se zefyrem si hraje,
na cestě křížové se zpěvem opájí,
a Duch, jenž bloudí s ním, se rmoutí, poznávaje,
že je tak veselý jak ptáče na háji.

Ti, jež by miloval, naň patří s hrůzou v zraku,
či hledí, smělejší před jeho mírností,
vyloudit z něho pláč, a krutí, bez rozpaků
zkoušeji na něm moc své tajné hrubosti.

Jak v chléb, tak ve víno, jímž, ubožák, se sytí,
míchají špinu slin a popel v zlovůli,
všech věcí, jichž se tkne, se pokrytecky štíti
a vyčítají si, že v jeho stínu šli.

A jeho milenka jede kříčic na náměstí:
"Když se mu zdá, že mám ke zbožnění dost krás,
já chci si na způsob těch starých model vésti
a jako ony se dám pozlacovat zas."

A nardy, kandidly, myrhami, klaněními
a vůní mas a vín pak budu mámit se,
zvědava, zda jsem s to v tom srdeci, patřícími mi,
nejvyšších božských poet si dobýt smějic se.

A až se nabažím té bohaprázdne frašky,
položím na něj spár své ručky v závratí,
a moje nehtíky mu budou bez překážky
jak drápy Harpyjí až k srdeci vnikati.

Jak ptáče, jež se chví, mrouc plno nepokoje,
mu z hrudi vytrhnu to rudé srdce ven,
a abych ztišila to drahé zvíře svoje,
já, pohrdajíc jím, je jemu hodím v plen!"

A Básník pozdvihne své zbožné paže prose
a spatří vzhlízeje na Nebi trůn se stkvět,
a blesky, sršící mu z ducha skvoucího se,
jej zbaví pohledu na tento vztekly svět:

"Dík Tobě, Bože můj, jenž dáváš utrpení
tak jako božský lék vsi špinu léčící,

nejlepší z olejů, nad který jistě není,
ke svatým rozkoším nás připravující,
já vím, že s Básníkům příkří místo, důstojné jich,
v blažených cohortách svých svatých Legií
a že je povoláš na věčnou slavnost jejich,
kvas Trůnů, Mocnosti a Sil, jenž nemíjí.

Vím, že jen bolest je stav pravé vznesenosti,
do které nemohou se svět a pekla dát,
a pro svou korunu mystické zářivosti
- že musím úctu vždy a všude vzbuzovat.

Té krásné čelence, jež plna jasu plane,
by sovta stačily, byť Tebou vsazeny,
však skvosty Palmyry, pod písky zasypané,
či perly z mořských den a staré kameny

vždyť bude ze světla, jež čerpá svoji záři
ve svatém ohnisku původních paprsků,
a oči smrtelné, byť v plném lesku září,
jsou pouze jejich mdlá zrcadla bez lesku!"

Albatros

Aby čas na moři za plavby krátilo si,
tu mužstvo posádky si chytá v dlouhých dnech
své němě průvodce na cestách, albatrosy,
spějici za lodí po hořkých propastech.

Ti vládci blankytu, jen postaveni na zem,
hned neohrabani a plni ostychu,
svá křídla veliká jak vesla spustí rázem
a zplihlá po bocích je vlekou potichu.

Jak nemotorný je ten poutník okřídlený!
On, prve krásný tak, jak směšný, chudák, je!
Ten zobák dráždí mu svou lulkou z možské pěny,
ten po něm, bezmocném, zas chodí kulhaje.

A Básník také je jak tento kníže výši,
jenž létá bouřemi a z šípu má jen smích;
když stojí na zemi, kde posměch v tvář mu číší,
při chůzi vadí mu pár křidel olbřímich.

Vzlétání

Vysoko nad doly, vysoko nad jezery,
nad lesy, nad moři a nad pohořími,
daleko za sluncem, za kraji prázdnými,
za samým etherem, kde končí hvězdné sféry,

se vlníš, duchu můj, pln hybné jarosti,
jak plavec, který rád se dává proudem nésti,
hlubokou nesmírnost tam brázdíš v mužném štěstí,
s nevylíčitelnou opojnou radostí.

Vzlet' nad ty miasmy, ze kterých zhoubá dýše,
do vyšších prostorů se rozlet' očistit
a jako božský mok pij dlouze jasný svit,
plnící průhledné, jak křišťál čisté výše.

Je šťasten, kdo je s to se z nud a stálých běd,
svou těhou tlačících mlhavý život k zemi,
velkými, širými, mocnými perutěmi
k těm světlým krajinám svobodně rozletět!

Ten, jehož myšlenky se zrána v šťastném vzletu
tak jako skřívani vstříc nebi vznosou hned,
kdo krouží nad žitím a je s to rozumět
tichému hovoru němých věcí a květů!

Spojitosti

Příroda, to je chrám s živým sloupovím,
jímž se čas od času změř tichých hlasů nese,
a lidé chodí tu v tom symbolovém lese,
bdělymi pohledy se sklánějícím k nim.

Tak jako ozvěny, jež z dalek melodicky
se spojí v hlubokou a temnou jednotu,
objemnou jako ta tma a jako to světlo tu,
též barvy, parfumy a zvuky splynou vždycky.

Jsou vůně čerstvé tak jako líčko dítěte,
s libostí hoboje a se svěžestí trávy,
a jiné, vítězné, mdlé, těžké, prokleté,
s rozplínavostí drog, jež pranic nezastaví,
tak ambra, kadidlo a různé silice,
kterými pějí duch a smysly žířice.

Miluji vzpomínku

Miluji vzpomínku na staré rajské časy,
kdy Foibos zlatival rád sochy svými jasy.

To muži s ženami, jaří a ztepilí,
se bez vší přetvářky a strachu těšili,
užívajíce tu ústrojí svého těla,
a nebe milostné jím laskávalo čela.
Kybélé, urodňána ušlechtily plod,
neměla za těch dob své syny za nevhod,
a jako vlčice, v svém srdci ke všem vřelá,
snědýma prsama svět štědře napájela.
Nádherný silný muž se právem radoval,
hrd na to množství krás, jímž vládl jako král,
ovoce bez kazu, bez vady, bez zprýštění,
probouzející chut' svou tuhou lesklou dření!

Dnes, chce-li pojmut kdy tu ryzí velikost,
dnes, bášník všude tam, kde lid je šatů prost,
kde nahost mužovu či ženinu lze zříti,
však před tím obrazem, tak strašidelným, cítí,
jak duši najednou mu svírá temný chlad.
Truchlivé zrůdnosti pláčíci pro svůj šat!
Ó smešné komolý, vy masek hodná těla,
zkroucená, vychrtlá či zase zbřichatělá,
jež bůžek Prospěchu, v svém hněvu osvícen,
zamotal, robata, do krutých hrubých plen!
A vy pak, ženy, vy, žel, bledé jako síra,
živené zhýralstvím, jež vaši krásu zžírá,
vy, panny, vlekoucí svůj úděl, první hřich,
a všechnu šerednost a hrůznost a plodných břich!

My, lidé zkažení, však zato, pravda, máme
ted' krásy jinaké, dřív lidstvu málo známé:
tvář, kterou stravuje rak srdce napofád,
což se nám uzdálo, žel, nyvou krásou zvát.
Než tyto objevy těch našich zvrhlých vznětů
nemohou zabránit churavicímu světu
se klanět před mládím, před mládím posvátným,
s upřímným pohledem, zářicím jasem svým,
s čirýma očima pramenné průzračnosti,
jež kráčí pyšně vpřed a šíří, bez starosti,
jak azur oblohy, jak skřivan nebo květ,
své vůně, písničky a něhyplný vznět

Majáky

Veliký Rubensi, ty Lethe, sade snění,
panenský polštáři, kde nelze milovat,
kde život však se dme a zmítá bez umdlení
jak vítr v povětrí čí moře v moři snad,

dá Vinci, zrcadlo hlubokých temných svitů,
kde krouží andělé s tajemným úsměvem
ve stínu ledovců a sosen skalních štitů,
jež uzavírají tu jejich chladnou zem,

Rembrandte, zjevení smutného hospitalu,
kde jenom velký kříž svou černí zdobí sál,
kde v slzách modlitba se vypařuje z kalů
a zimní paprsek se náhle zamíhal,

ó Michelangelo, pustino v spoustách mraků,
kde vidět Herkuly se s Kristy proplétat
a strašné fantomy se zvedat za soumraku
a prsty dlouhými si rubáš vztekle rvát,

chlípnosti faunovy a boxerovy vzteky,
ty, jenž jsi dovedl snést krásu žoldáků,
vznesený Pugete, nažloutlý, mdlý a měkký,
císaři zločinců se smutkem ve zraku,

Watteau, ty mumrají, kde žhnouce poletují
proslulá srdce v hrách tak jako motýli,
lehoučké kulisy, jež lustry osvětlují,
lijice zfeštěnost v ten tanec opilý,

Goyo, sne plný hrůz, až dosud skrytých světu,
zabitých zárodků, pečených o sabat,
bab s lesklým zrcátkem a nahých panen v květu,
jež budí, v punčoškách, ve vilných běsech hlad,

přízračný Delacroix, krvavé pleso v boru,
kde padlí andělé se rojí v obzorech,
kde dluouze nesou se pod nebem s leskem móru
podivné fanfáry jak tichý Webrův vzdech,

ty kletby, rounání a žaluplné lkáni,
ty kříky, extase, pláče a Te Deum,
toť echo, vracené sty bludiš bez ustání,
v němž srdce smrtelné má božské opium,

křík, opakováný sty hlídek na vše strany,
heslo dne, volané sty hlásnic v nočních tmách,
toť maják, na hradbách sty tvrzí zažíhaný,
hlas lovců, zbloudivších ve strašných houštinách

Nemocná Musa

Co, milá Muso má, dnes ráno je ti jen?
V zapadlých očích ti přízraky noci vlají
a já ti na líci, žel, vidím zarmoucen
hned strach, hned šílenost, jež, chladné, nezpívají.

On chrst ti siný skřet a žlutý sukkub v sen
snad ze své urny děs, jež jejich lásku taji?
Či pohroužila tě k dnu bájných Minturen
snad můra peruti, když krutě mávala ji?

Kéž by ti pod srdcem, vždy zdravím dýšicím,
sídlily myšlenky, vítězné duchem svým,
a krev ti proudila, zníc ladně, jako vlny,

hláskami antiky, jež zvučí, rytmu plny,
jimž vládne Foibos sám, ten otec písň vší,
a spolu velký Pan, ten pán a vládce žní!

Prodejná Musa

Ó Muso duše mé, jež sídlíš v palácích,
až v modrých večerech, kdy rádí metelice,
vyžene Borey zlý Leden na ulice,
zda budeš mít čím hrát pár modrých nohou svých?

Zda v nočních paprscích, jež vpouští okenice,
si vzkříšíš ramena, jak mramor plná rýh?
Zda vzlétnes k blankytům a sklidíš zlato s nich,
až spatříš s palácem svůj měsíc vyprázdnit se?

Ach, musíš s večerem, jen kvůli krajíci,
tak jako ministrant brát kadidelnici

a zpívat Te deum, na které nedáš tuze,
jak hladná kejklířka se chlubit kouzlem pout
a smíchem plným slz, jež nelze postřehnout,
bys probouzela řev a jásot v sprosté luze.

Nehodný mnich

Zdi starých klášterů se skvěly, nikdy holé,
pyšními obrazy se svatou Pravostí,
a vřelost výrazu, jenž patřil k jejich škole,
mírnila chlad těch míst, vždy plných přísnosti.

To setbou Kristovou se zelenala pole
a mnohý slavný mnich, jejž svět dnes málo cti,
za svoji pracovnu si hřbitov často vole,
pak oslavoval Smrt, pln prosté zbožnosti.

- Je moje duše hrob bez nejmenšího jasu,
jímž sám, mnich nehodný, tmou bloudím od všech časů,
nic nezkrašluje zdi těch temnot klášterních.

Zda z toho divadla své bídě neskonale
vytvořím, líný mnich, jenž jenom hloubá stále,
kdy lásku očí svých a dílo rukou svých?

Nepřítel

Mé mládí nebylo než dobou nepohody
a jasné slunce mi jen zřídka zaplálo;
déšť s bouří natropil v mého sadě tolík škody,
že plodů růžových mi zbývá pamálo.

A teď se přiblížil již podzim vidin ke mně,
a já snad lopatu a hrábě abych zdvih
a znova shrabal prst té zatopené země,
po vodě plné děr, jak hroby hlubokých.

Najde však nový květ, o kterém se mi snívá,
v té půdě smývané, tak jako výspa bývá,
tajemnou potravu, sloužící květinám?

Čas život polyká - ó běda, třikrát běda! -
a podlý Nepřítel, jak srdce hlodá nám,
se silný po krvi, co pozbyváme, zvedá.

Osud

Ta tíže by se dala nést
jen, Sisyfe, s tvou statečností.
Ač chuti k dílu v nás je dosti
- *ars longa, vita brevis est!*

Vzdáleno hrobek slavných rovů,
jde, buben v roušce, srdce mé,
a bubnujíc si smutečně,
jde pustou cestou ke hřbitovu.

- Víc drahocenných klenotů
spí, zahaleno v temnotu,
vzdáleno sond a motyk, v stráni,

víc květů svými parfumy,
jak tajemství tak sladkými,
zbůhdarma hýří v pusté pláni.

Minulý život

Já dlouho v porticích jsem míval sídlo svoje,
pomořská slunce je barvila plameny
a sloupy, vysoké a pyšné, zatměny,
je večer měnily vždy v čedičové sloje.

A vlny, valící lesk nebes přes pěny,
mísily mysticky bohaté zvuky svoje

s barvami západů, a nyvé oči moje
pak odražely je, hrou světel plněny.

Tam žil jsem v rozkoších a v klidném šťastném štěstí
uprostřed azuru, vln, záře věčných tich
a nahých otroků, svým pižmem páchnocích,

ovívajících mě palmovou ratolestí
a pečujících jen, jak ještě prohloubit
bolestné tajemství, nutící mě dál nýt.

Cikáni na cestách

Věštecký snědý lid s plameny v zřítelnicích
se včera vydal dál, na zádech s robaty,
jimž skýtá, kdykoliv jen k němu vztáhnou rty,
vždy pohotový zdroj svých řader klesajících.

Mužové mlčky jsou, ve výstrojích se skvících,
kol kár, kde rodiny se choulí pod šaty,
a oči těžké sny, do dalek upjatý,
pak želí přeludu před nimi prchajících.

Když je z bran doupěte zří cvrček kol se brát,
cvrkaje zesíl svou piseň nastokrát,
a dobrá Kybélé hned množí svoje věno,

dávajíc skále téz a poušti bujně kvést
před těmi poutníky, pro které všechny jest
království příšti tmy dokořán otevřeno.

Člověk a Moře

Svobodný člověče, je moře láskou tvou!
Máš v moři zrcadlo, jež za tvou lásku stojí;
ve věčném běhu vln přec vidíš duši svoji,
a duch tvůj není pak miň hořkou hlubinou.

Rád zahľoubávás se v tvář svého zpodobnění,
očima, rukama ji bereš v objetí,
a srdce nejednou bez tepu ztichne ti,
když ozve se ten pláč, jejž ztišit možno není.

Jste oba záhadní a oba mlčíte:
on nikdo, člověče, tvých hlubin neprohlédli
a clonu s tajů tvých, ó moře, nepozvedli,
jak svoje tajemství žárlivě střežíte!

A přec již od věků se potíráte v klání,
v němž není výčitky ani milosti,
jak máte řež a smrt již oba v libosti,
ó věční sokové, ó bratři rozvadění!

Don Juan v Podsvětí

Když stanul Don Juan u podzemního toku
a když byl Charonu dal obol zemřelých,
jakýsi žebravec, žár Antisthenův v oku,
hned vesla mstitelskou a mocnou rukou zdvih.

Pod černou oblhou se mihotaly ženy,
své prsy visící na odiv stavice,
a jako tupý skot, za oběť nabízený,
v svém dlouhém průvodu šly za ním mečice.

Sganarelle o svou mzdou jej upomínal v smíchu,
Don Luis značil pak třaslavým prstem svým
všem mrty, bloudícim po březích řeky vtichu,
stín syna bez úcty ke skráním šedivým.

Elvíra, chvějíc se v svém smutku vedle něho,
zrádného manžela, milence, zlého k ní,
jako by mámila poslední úsměv jeho,
zářící sladkostí prvního vyznání.

Na zádi tyčil se a brázdil vody vírem
kamený velikán v železném brnění.
Netečný hrdina, skloněný nad rapírem,
však patřil na brázdu, nic nezře kromě ní.

Ztrestání Pýchy

V těch dobách báječných, před dalekými lety,
kdy Theologie se skvěla svými květy,
prý jeden z doktorů, a větší druhů svých
- když byl dřív pronikl do srdcí lhostejných
a v jejich hlubinách hnul zmatenými tmami,
když cestou k nebesům byl prošel pěšinami,
jež byly neznámý i jemu dosavad
a jimiž chodíval jen průvod duchů snad -
jak člověk, stížený závratí z hrozné výše,
se rozkrík jeden den, řka v satanášské pýše:
"Ježíši, Ježíšku, já hodně jsem Tě zdvih!"
Než kdybych, slabého, Tě napad v hůrách Tvých,
Tvá hanba zajisté by zakryla Tvoou slávu,
a Ty bys nebyl nic než zmetek směšný davu!"

V té chvíli se mu však hned rozum zakalil,
třpty slunce na nebi se florem zahalil
a chaos zakroužil tou hlavou plnou jasu,
tím chrámem, plným krás a rádu do těch časů,
pod jehož klenbou byl jen lesk vždy domovem.
Strašlivé ticho s tmou se rozhostily v něm
jak v sklepě, k němuž se klíč ztratil nenaďále.
A on pak jako zvěř po městě bloudil stále,
a když, nic nevida, se napříč poli bral
a léto od zimy již nerozpoznával,
byl, na nic, jako věc, jež patří mezi smeti,
pln špín, šeredný, jen pro smích houfu dětí.

Krása

Jak zkamenělý sen jsem krásná, smrtelníci!
Můj prs, jímž každý z vás se zranil naposled,
je prán jen básníkům, jimž vnuší s láskou vznět,
jak hmota mlčící a nic se neměnící.

Jak nechápaná sfinx já trůním v oblacích,
k bělosti labutí mám srdece sněhobilé;
co ruší linie, mi není nikdy milé,
a nevím, co je pláč, a nevím, co je smích.

Před mými postoji, jež nenápadně měním,
k nimž jak bych zhlédla se ve slavných pomnících,
básníci stráví dny úporným přemýšlením.

Mám' k okouzlování těch tichých milců svých
nejčistší zrcadla, jež zveličují krásu
své oči široké, své oči věčných jasů!

Ideál

Nebude to vděk krás libivých krasaviček,
zplanělé ovoce mrzkého století,
prst pro kastanetu a nožka pro střevíček,
jenž srdci, jako mé, by moh kdy hověti.

Ať má sí Gavarni, ten básník chloros v květu,
cvrlikající houf svých špitálních krás dál,
já stále nevidím v těch bledých růžích květu,
jenž by mi připomněl můj rudý ideál.

Co chce to srdce zde, jak propast plné stínů,
jste, Lady Macbeth, vy, tak velká ve zločinu,
či ty, sne Aischylův, jenž rozvils v orkánu;

ty, Noci, dcero můr snů Michelangelových,

točící pokojně, v polohách zraku nových,
své vnady hnětené pro ústa Titánů!

Obryně

V těch dnech, kdy Příroda, v svých vznětech věčně svěží,
počala každý den ke stvůrné rodině,
já v slasti kocoura, jenž před královou leží,
bych rád žil, natažen u mladé obryně.

Rád patřil bych, jak duch a tělo rozkvétá jí
a za strašlivých her ji roste každým dnem,
a podle vlnkých mlh, jež v očích ženám vlají,
bych tušil, hřeje-li snad vášeň pod srdcem.

Po chuti běhal bych po horstvech jejich svalů,
svah jejich kolenou bych zlézal jako skálu,
a v létě, když by ji žár slunce zkolebal

a napříč nivami ji svalil s nyvou líci
ve stínů řader bych ji pohodlně spal
jak tichá samota, pod kopci dřímající.

Maska

Alegorická socha v renaissančním slohu

Sochaři Ernestu Christophovi

Hled' vděky florentské, jichž je tu výběr pestrý!
V tom těle, plném šlach a plném vlnění,
je Jemnost se Silou, ty věrné božské sestry.
Ta žena, opravdu div všeho stvoření,
tak božsky robustní a v bocích štíhlá mile,
by mohla lehávat na lůžkáchv šarlatu
a krátit papežům a králům dlouhá chvíle.

- Hled' též ten paúsměv kol rozkošnických rtů,
v němž zpupnost provádí to zanícení svoje,
ten dlouhý pohled mdlý, v němž jest jen smích a klam,
ten drobný obličej, pod rámcem ze závoje,
jenž každým rysem svým, pln chlouby, říkám nám:
"Jsem zvána Rozkoší a Láskou věnčívaná!"
Hled', jakou dráždivost to skýtá spanilost
té bytosti, již je ta majestátnost přána!
Pojď bliž a obejmí ten jedinečný skvost!

Urážko umění! Neblahé překvapení!
Ta žena božských vnad, slast přislibující,
má, zrůda nestvůrná, dvě hlavy na temeni!

Ba ne! Ten obličej se šklebem na líci,
toť maska, ozdoba svým vzhledem klamající,
hled' na tu hlavu zde, jež trpí, horoucí,
na hlavu skutečnou, na hlavu s pravou líci,
jež stranou s odporem se točí od lhoucí.
- Nesmírný proud tvých slz, ty bědná krásu krásy,
mi vplývá do srdece, jež mučí starosti,
tvá lež mě opájí, má duše žízeň hasí
ve vlnách, zvedaných v tvých očích Žalostí!

- Proč to však naříká, proč lká tak, kráska skvělá,
jež lidskou rasu by svým nohám srazila?
Co tajně hlodá jí bok siláckého těla?

- Lká tak, že byla tu a je tu, zběsilá!
Co zvlášt' však trápí jí v tom jejím velkém žale,
co ji tak roztrásá, je trpké vědomí,
že musí, bohužel, žít v tom světě dále,
dnes, zítra, pozítří a vždycky - jako my!

Hymna na Krásu

Jsi, Krásu, z propasti či z bezedného nebe?
Tvůj pohled s d'ábelským i božským zářením

rozlévá v zmatku zlo a dobro kolem sebe,
a proto k vínu tě snad přirovnat smím,

Máš v očích svítání i západ s jejich mírem
a šířich parfumy jak v tmách noc bouřlivá.
Tvá ústa s polibky jsou číše s elixírem,
po kterém sílí hoch a muž sil pozbývá.

Vystouplas z podzemí či z hvězd jsi sestoupila?
Za tvými sukňemi jak pes jde Osud jat,
rozsvěváš pohromy a radost, rozmařilá,
a neodpovědna, vše řídíš napořád.

Zlá šlapeš po mrtvých a tropíš si z nich šprýmy,
z tvých skvostů nezdá se Děs nejmíň rozkošným
a Vražda, jedna z tret, jež jsou ti nejdražšími,
tancuje milostně nad zpupným břichem tvým.

Osleplá jepice za tebou letí, svíce,
a planouc v ohni dí: "Bud světlo, chvála ti!"
Milenec supící nad tělem krasavice,
tot' mroucí, hladící svůj hrob, v své závratí.

Co na tom, vzešla-lis již v pekle nebo v ráji,
ty stvůro, hrozná tak bez vlastní viny snad,
když mi tvá noha, zrak a úsměv otvírají
vstup k nekonečnosti, již, temnou, mám já rád!

Anděl či Siréna, z Boha či ze Satana,
jen když mi, vilo má se zrakem mámivým,
ty rytme, vůně, dne, má kněžno milovaná,
činiš svět méně zlým a čas miň strašlivým!

Klenoty

Má drahá, chtějíc mi v mých chutích vyhovět,
jen v zvučných klenotech si lehla, nahá, líně,
a tato skvělá zbroj jí dala pyšný vzhled,
jejž za svých šťastných dnů má maurská otrokyně.

Když se ten kamenný a zlatý třpytný svět
svůj cinkot posměšný jme vrhat v tanci zticha,
jssem nad tím zvučením u vytržení hněd,
a já mám k smrti rád, v čem zvuk se v světlo míchá.

I dávala se tak mnou ležíc milovat
a shůry divanu se usmívala stále
k mé lásce hluboké, jak jest jen moře snad,
jež se k ní vzpírala tak jako ke své skále.

Své oči hroužíc v mé jak tygr krocený,
střídala polohy s mdlou tváří každou chvíli,
a cudnost s chlípností ty její proměny
vždy novým půvabem a kouzlem obdařily.

A ruce s nohami a stehna s kyčlemi,
jak olej nahládlé, jak labut' plné ladu,
před zrakem vidoucím jen míhaly se mi,
a řadra se břichem, ta žeň mých vinohradů,

se nesly, lstimější než roj zlých andělů,
chtějice zjítřit klid, v němž moje duše dlela, a
zhurta strhnout jí s těch tesů úbělu,
kde sobě usedla, tichá a osamělá.

Tu jako bych byl zřel se novou kresbou pnout
holobrádkovu hrud' z Antiopiných boků,
tak její štíhlý pás dal páni vyniknout.
Ličidlo na hnědi té kůže sládlo oku.

A když se smířila pak lampa se skonem
a pokoj v temnotách jen krb již ozařoval,
kdykoli vyšlehl a žhavě vzdychl v něm,
vždy tu pleť ambrovou svou krví zaplavoval.

Exotický parfum

Když večer v podletí, k snům oči přihmouřeny,
chtiv dýchám zvláštní pach na žhavém prsu tvém,
vidávám před sebou se vinout šťastnou zem,
mámenou nebesy se sluncem bez změny:

mdlý ostrov, uprostřed vod v svou lenost pohroužený,
rodicí stromov se sladkým ovocem,
a muže siláky, ač štíhlé v těle svém,
a přímé, bezelstné, div vzbuzující ženy.

Kouzelným končinám tvou vůni veden vstříc,
zřím přístav se stěžní a ráhny placetnic,
znavených dosavad mořskými potulkami.

A parfum, linoucí se ze hřebenčíků,
který je v povětří a chřípí nadouvá mi,
v mé duši mísí se se zpěvem plavčíků.

Vlas

Ó rouno, bujně se až k šíji kadeří!
Ó lesklé prstence! Mdlá vůně! Závratí!
Chci vzkřísit v alkoveně, tmou noci černající,
dnes večer vzpomínky v té temné hřívě spící
a jako šátkem jí v ní budu mávatí.

Afrika s Asií, žár jejich nyvých pouští,
vzdálený, daleký, již skoro mrtvý svět,
žije v tvých hlubinách, ty lese vonných houští!
Tak jako jiný duch po hudbě v dál se pouští,
můj po tvém parfumu se dává, lásko, vpřed!

Pojedu tam, kde strom i člověk, mízou kvase,
pozvolna zemdlévá horkostí podnebí.
Bud' vlnou, strhni mě a nes mě, pevný vlase!
Ukrýváš třpytný sen, ty moře temnojasé,
o plachtách, veslařích a vlajkách na nebi:

hle, přístav šumící, kde se má duše spájí
opojným hlaholem, barvou a parfumem,
kde lodi po móru a zlatě sklouzavají,
vztahují paže z vod a dlouze objímají
svít čisté oblohy s tím věčným plamenem.

Pohroužím opile svou hlavu chtivou snění
v ten černý oceán, v kterém se jiný skryl,
a můj duch subtilní v objetí kymácení
se s vámi shledá zas - ó plodná zahálení!
- nesmírná hýckání voňavých prázdných chvil!

Ó vlase modravý, ty stane spjatý tmami,
já v tobě nacházím modř nebe širého,
na březích porostlých tvým pýřím s kučerami
mě v divném spojení a pomíšení mámí
pach pižma, oleje a dehuť čirého.

Má ruka bude sít v tvou těžkou temnou kštici
perly a safiry po celý dlouhý věk,
aby s vždy slyšela mou touhu zkoušející.
Jsi oasa, kde sním se zadumanou líci,
jsi tykev, ze které ssám víno vzpomínek?

Ó, já tě zbožňuji

Ó, já tě zbožňuji jak noční nebe v dali,
ty velké mlčení, ty vázo temná žaly,
tím víc tě miluji, čím víc mi unikáš,
ozdobo nocí mych, čím krutější se zdáš,
když kupíš za sebou ty míle bez milosti,
dělicí ruce mé a modré nesmírnosti.

Já v stálých výpadech se plazím za tebou,
tak jako k mrtvole se plazí červi tmou,
a vzývám i ten chlad, ty stvůrná urkutnice,
pro který libíš se mi, ještě více.

Ty, ženo nečistá

Ty, ženo nečistá, bys spala s všemi všudy!
Tvá duše bez citu se zatvrzuje z nudy.
Aby tvůj krutý zub v té zvláštní hře byl jist,
on denně někomu to srdce musí hrýzt.
Tvé oči, zářící jak krámy v chvíli šera
či pyramidy světla v dnech slávy za večera,
se chlubí nestoudně jen cizím zářením,
nepoznávajíce řád krásy vlastní jim.

Ty stroji bezduchý, jež žene krutost kletá,
zázračný nástroji, pijáku krve světa!
Ach, což se nestydíš, což nespatičas snad
v těch všechněch zrcadlech svá kouzla uvadat?
A velkost toho zla, v němž - myslíš - znáš se zcela,
tě nikdy v úzkosti zpět couvnout nepřiměla,
když mocná Příroda, v svých plánech veliká,
chtíc hnísti genia, se k tobě utíká,
ty kněžno nefesti, ty tvore bez jména?

Ó hanbo vznešená, ó slávo pokálená!

Sed non satiata

Ty božstvo podivné, tak temné jako tma,
páchnoucí tabákem a pižmem pomíchaně,
ty dílo obiů, těch Faustů na savaně,
zplozenko půlnoci s vranýma bokama,

já radš než opium a hašíš modlo má,
mám elixír tvých úst a nedal bych ho za ně;
když táhnou za tebou mé touhy v karavaně,
tvůj zrak je cisterna, kde pijí hoře má.

Černýma očima, okýnky nitra svého,
děti na mne menší žár, ztlum, běse, sílu jeho,
nejsem Styx, abych tě moh pojmut devětkrát,
nemohu, Megéro, se stálým ohněm v klínku,
abych tě udolal a ukojil tvůj hlad,
v tvém lůžku pekelném se změnit v Proserpinu.

V těch šatech vlnivých

V těch šatech vlnivých se třpytem perleti,
i když jen klidně jde, přec budí ve mě zdání,
jako by tančila, podobna háděti,
jež svatý kejklíř má svou holí ke kývání.

Jak písek Sahary a její modrá báň,
jež k lidským útrapám jsou oba bez lánosti,
jak dlouhé sítě vln, jež čerň mořskou pláň,
tak líně vine se se strašnou netečností.

Z kouzelných nerostů má lesklé zornice,
a v této podstatě s tak podivnými znaky,
v níž jest jak stará sfinx, tak čistý anděl taky,

v níž jest jen zářením, zlatem a kovem vše,
plá hvězdou zbytečnou, pro život bez vší cen,
studený majestát neplodné krásné ženy.

Tancující had

Rád vídám na tvém krásném těle,

drahá světlice,
jak hvězdu v modři potemnělé
kůži třpytit se!

Tvůj bujný vlas, jenž ostře čpí ti,
zvláštních vůní pln,
je vonné moře plné bití
modrohnědých vln.

Jak plachetnice, kterou zrána
vzbouzí vanutí,
se moje duše, dálkou zvána,
strojí k vyplutí.

Tvé oči, jež se nerozzáří
dobrem ani zlem,
jsou chladné šperky, v nichž se sváří
zlato s železem.

Když jdeš v svém taktu, krásko nyvá,
mohlo by se zdát,
že se to kolem hole kývá
tancující had.

Tvá lenivostí těžká hlava
s tváří dítěte
se nenuceně pohoupává
hlavou slůněte.

A tělo se ti chýlí, dlouží
jako štíhlá loď,
jež s boku na bok rahna hrouží
do vzbouřených vod.

Když jako moře, vzduté v máji
táním ledovců,
ti sliny v ústech stoupávají
k samým krajům rtů,

já v duchu české víno pijí,
trpké, vítězné,
tekuté báně, které sijí
hvězdy v srdce mé!

Mršina

Co jsme to viděli to letní jitro boží.
vy moje Lásko jediná?
V zatačce pěšiny na kamenitém loži
ležela bídná mršina,

a nohu zvedajíc jak prostopášná žena
a plna žáru potíc jed,
strkala nestoudně, nedbale rozvalena,
své pařící se břicho vpřed.

S hůr slunce pražilo, tak jako by ji chtělo
v tu chvíli celou upěc hned
a vrátit Přírodě, co spojovala v tělo,
ve stonásobném množství zpět.

A nebe shlíželo k té pyšné kostře těla
jak ke kvetoucí květině.
Puch byl tak strašlivý, že jste div neomdlela
na sporé trávě v pěšině.

Ze břicha v rozkladu, nad kterým zněl šum hmyzu,
se táhly larvy v tisicích,
a oblévajíce ty živé cárky slizu,
tekly jak hustý kal kol nich.

To vše se zvedlo hned, hned kleslo jakn vlna,
či šumíc trysklo do výše,
jako by mršina, divného dechu plna,

tu žila dále množíc se.

A tento svět pak zněl, pln hudby neurčité,
jak šelest větrů nebo vod,
či zrní rytmicky přehazované v sítě
a natřásané o překot.

Tvar mizel, spíše sen, nic nežli skica matná,
dlouhými časy otřelá
kterou teď umělec, jestli se chopí plátna,
jen po paměti dodělá.

Za skálou čekala toulavá strašná fena,
a vzteklým zrakem měříc nás,
číhala na chvíli, kdy by se, nerušena,
zas mohla pustit v hodokvas.

- A přece budete jak to tak strašné hnití,
sám mor té spouště zteřelé,
vy hvězda očí mých, vy slunce mého bytí,
má vášni, vy můj anděle!

Ba, tak se budete, žel, jednou jevit světu
i vy, má kněžno něžných vnad,
až, s Bobem smířena, pod rovem tučných květů
se budete v prach rozpadat.

To, kráska, rcete však těm červům, kteří, hluší,
vás budou líbat kusadly,
že tvar a podstatu svých lásek chovám v duši,
i když se bědně rozpadly.

De profundis clamavi

Má Lásko jediná, tvůj cit si vyprošuji
z dna temné propasti, kam srdce spadlo mi.
Tot' vesmír pochmurný, kde obzory se tmí
a kde jen rouhání a hrůza nocí plují.

Půl roku plane s hůr mdle slunce nehřejíc,
a pak se s nich jen tma půl roku snáší dolů;
toť země pustější než krajina kol pólů,
kde není žádná zvěř, les, zeleň, potok, nic...

Na světě není nic, co hrůzou předčilo by
to slunce ledové a plné kruté zloby
a tu tmu nesmírnou jak Chaos s temnem svým;

já osud závidím i tvorům nejnižším,
ti v spánek bezduchý, snů zbyti, pohrouží se,
jak času přádeno tak zvolna odvijí se.

Upír

Ty, která jako zabiják
v mé bědné srdce vnikla jsi mi,
ty, která - mocí silná tak
jak horda běsů s čáry svými -

se v pokročeném duchu mém
teď roztahuješ se svou vládou,
ty, bídnice, s niž spoután jsem
jak odsouzenec se svou kládou,

jak se hrou umíněný hráč,
jak tupý pijan se sklenici,
jak s červy mrcha v šachtě tlíci,
bud' zatracena, mrtva radš!

Já mečí říkal, aby, hbitý,
mi pomoh' volnost získat zpět,
a v zbabělosti, zapřev city,
jsem o to prosil i ten jed.

Žel, meč a jed se zamračily
a s pohrdáním řekly jen:
"Ty nejsi hodný, pobloudilý,
být z toho jařma vymaněn."

I kdyby tě snad naše sily
upíra tvého zbavily,
tvé polibky by za chvíli
tu jeho mrchu oživily!"

Lethe

Pojď na mé srdce, hluchá duše moje,
můj drahý tygře, stvůra studící,
chci dlouho v houšť tvé hřívý bující
již vhroužit prsty plné nepokoje

a hlavu, bolící mě přespříliš,
ti v sukničích tvých vůní schovat
a jako zvadlý květ v nich vydechovat
natuchlý pach své lásky mrtvé již.

Chci spát, chci spát, spíš spáti nežli žítí,
a v klamném spánku jak smrt pochybném
bez výčitek své polibky mdlým rtem
po krásném těle z mědi rozprostřít ti.

Pro pohlcení sytých vzlyků mých
nad propast tvého lůžka nic mi není,
jeť na tvých ústech mocně zapomnění,
a Lethe proudí ve tvých polibcích.

Svou sudbu, svou to rozkoš od nynějška,
chci mlčky jako vyvolenec nést.
Mučedník, jenž vzal, nevinen, svůj trest
a nití vznětem další muka těžká,

já budu ssát, chtě záští utopit,
nepenthes dobrý s dobrým bolehlavem
z ostrého hrotu na tvém ūdru tmavém,
pod kterým nebyl nikdy vězněm cit.

Spě s hroznou židovkou

Spě s hroznou židovkou za noci bledojasé
tak jako mrtvola po boku mrtvoly,
já u ní, nevěstky, jež chodí s kýmkoli,
jsem dumal o krásce, již chtíč můj vyhýbá se.

A viděl jsem ji stát v té její pyšné kráse,
zře její mocný zrak, sty vděky hýřicí,
a vlasy, tvorící jí vonnou přílbici,
jež při vzpomínce již mě zorněcuje zase.

Vždyť vroucně líbal bych tvé tělo vznešené,
od svěžích nohou výš až k černovlasé hřívě
bych poklad laskání ti rozvinoval snivě,

jen kdybys byla s to, ty krásko z kamene,
kdy pláčem vřelých slz na chvíli zacloniti
ty lesklé zornice, tak chladně záříci ti.

Pohrobní výčitka

Až, černá krásko, má, až budeš spát své roky
pod kryptou z mramoru v své věčné věznicí,
až za svůj budoár a za svou světnici
mít budeš vlnký sklep a jámu s puchem stoky,

až balvan drtíci tvou plachou hrud' a boky,
teď v svůdném schoulení si mile hovíci,
ti v srdeci zastaví tep touhou bouříci,
svou těhou poutaje tvé dobrodružné kroky,

hrob, věrný důvěrník mých nekonečných snů
- neb chápáat básníka je hrobu povždy přáno -
v těch nocích bez spánku ti řekne v stálou tmu:

"Nač platno je to vám, má hloupá kurtizáno,
že nepoznala jste, proč vlastně mrtvý štká?"
- A červ ti zhrýže tvář tak jako výčitka.

Kočka

Pojď, krásná kočko, na mé srdce nýt,
své drápy v tlapu vtáhni znovu
a nech mě poznovu se pohroužit
v své oči z achátu a kovu.

Když tě mé prsty zdlohu laskají
po šíji nebo pružném hrbetě
a když se opázejí potají,
po mlunném těle hladice tě,

zřím v duchu drahou s jejím pohledem.
Ten pohled s chladem zraku tvého
mě, milé zvíře, bodá oštěpem.

A kolem těla měděného,
od sametových nohou po šíji,
morový parfum krouží jí.

Duellum

Dva statní soupeři se bili v líté bitce,
třísnice zbraní vzduch, až planul, zkrvaven.
- Ty hry, to řinčení, toť, drahá krasavice,
lomozy mladosti, vydané lásce v plen.

Jsou kordy zlomeny jak naše mládí nyní.
On nabroušený dráp a zub co nevidět
však pomstí krutý meč a dýku proradkyni.
- Ó vztek u srdcí mdlych, po lásce samý vřed!

Hle, v křížku svezli se ti hrdinové naši
v strž navštěvovanou dravými pardály,
a z jejich těl tam květ na trní povyraší.

- Toť peklo, tato strž, kde naši známí dlí!
Ach, svalme se jen v ni, má amazonko divá,
at' naše tajná zášť se věčně rozhořívá!

Balkon

Ó matko vzpomínek, ty moje paní paní,
ty moje starosti, má slasti veškerá,
vzpomínej na krásu našeho milování,
na kouzlo ohniště ve chvilce večera,
ó matko vzpomínek, ty moje paní paní!

Za tichých večerů se září krbu v tmě
a na mé balkoně pod růžovými mlhami
tvé srdce hřálo mě a tvůj prs sládl mně.
My sobě říkali, co bude žít vždy s námi,
za tichých večerů se září krbu v tmě.

Za horkých večerů jsou slunce čarokrásná
a prostor hluboký a srdce mámivé.
Když jsem se nakláněl nad tebou, kněžno jasná,
jako bych dýchal to sám parfum krve tvé.
Za horkých večerů jsou slunce čarokrásná.

Noc houstla pozvolna tak jako tmavá zed',
mé oči hledaly ve tmě tvé zítelnice,
a já jsem pil tvůj dech, ten hořkosladký jed.
Tvé nohy klímaly v mých družných rukou sníce,
noc houstla pozvolna tak jako tmavá zed'.

Já vím, jak štěstí chvil sny vyvolávat lze si,
vidím svou minulost v tvém klíně laskavém.
Proč moc tých nyvých krás bych hledal jinde kdesi
než v drahém těle tvém a v sladkém srdci tvém?
Já vím, jak štěstí chvil sny vyvolávat lze si.

Ty sliby, polibky a vůně vlasů tvých
vystoupí z propasti, střežící tmou, co tají,
tak jako, omyta v svých mořích hlubokých,
omládlá slunce zpět na nebe stoupavají?
- Ó sliby, polibky, ó vůně vlasů tvých!

Posedlý

Hle, slunce se skrylo pod rouškou mraku kdesi.
Ó Luno všech mých dnů, jako ono skryj se v stínu,
po chuti spi či kuř, mlč, němá na hodinu,
a v žalosti propadlá, svou smutnou hlavu věš!

Tak mám tě vždycky rád! Než chceš-li přesto dnes
jak hvězda zatměná, jež vzchází z polostínu,
plát tam, kde Zběsilost se pyšní dštíc svou slinou,
pak, dýko rozkošná, již ze své pochvy lez!

Zažehni světlem lamp svou hroznou zřítelnici!
Zažehni žádosti surovým hrubcům v lici!
Mne blaží všechno tvé, tvůj žal i vztěklost tvá;

buď tmou, buď jitřenkou, čím chceš, ty kruté dítě;
v mé těle není nic, co k tobě nevolá:
"Ó Belzebube můj, já nad vše zbožňuji té!"

Fantom

I. Tmy

U těch sklepech nevypytatelných smutků,
kam jsem byl Osudem již vyhoštěn,
kam nepronikne nikdy světlý den,
kde, s Nocí, hostitelkou chmurnou vskutku,

jsem jako malíř, jež Bůh trestá tím,
že po tmách malovat mu dává v smíchu,
kde, kuchař strašných chutí, sedím v tichu
a svoje srdce vařím si a jím,

chvílemi protahuje se a září
jakýsi přízrak plný skvělosti.
Z orientální dumy v její tváři,

když dosahuje celé velkosti,
já poznávám svou krásnou návštěvnici:
toť Ona, zářivá, ač temných Lící.

II. Vůně

Čtenáři, dýchals kdy, pln chtivosti,
kandidlo, které naplníuje chrámy,
či pížmo váčku, parfum dobré známý
svou nepovolnou zarpustilostí?

Ó toho kouzla, které nás zas mámí
svou minulostí za přítomnosti!
Tak milenci s těl drahých bytostí
sbírají květy mezi vzpomínkami.

Z bohatých vlasů jejich pryžových,
kandidelnice, váčku vůně syté,
stoupaly pachy, divoké a líté,

a z šatů, hedvábných či plyšových,
nasáklých jejím čistým mládím zeela,

syrová vůně srsti vycházela.

III. Rám

Tak jako dodá rámcem nejčastěji
i malbě ruky pyšné na věhlas
cos ze svých vlastních zvláštností a krás,
od skutečnosti osamostatňuje ji,

tak přizpůsobily se krásě její,
zde všechny klenoty i svršky zas,
nic nezastiňujíce její jas,
napohled za rám jenom sloužíce ji.

A nejednou se věru mohlo zdát,
že věří, že ji vše chce milovat;
v polibcích lůžka nahé tělo topíc,

hned loudavá, hned prudká v posuncích,
jevíla rozechvěna v každém z nich
dětinnou roztomilost hravých opic.

IV. Portrét

Choroba a Smrt v prach a popel mění
veškerý plamen, který pro nás plál.
Z těch velkých očí plných zanícení,
z těch úst, kam jsem své srdce hroužival,

z těch polibků jak balzám sama síla,
z těch vznětů prudších nežli denní žár,
co zbývá tu? Tot' hrozné, duše milá!
Nic nežli bledý náčrtek tří čar,

jenž jako já též o samotě zmírá
a ježž Čas, stařec bez poshovění,
svým drsným křídlem denně krutě stírá...

Ó vrah Života a Umění,
ji, zdroj mé rozkoše a zdroj mé slávy,
ji však mi nikdy nevymažeš z hlavy

Ty verše dávám ti

Ty verše dávám ti, věz, aby jeden den,
když by má pověst snad po časech přistavala,
lod', které vichřice na bludné pouti přála,
a mozky přiměla se vhroužit večer v sen,

tvá dávná vzpomínka, báj nepravdivá zmála,
znavila čtenáře jak tlukot na buben
a s každým rýmem mým, jak by jen zazněl, čten,
mystickým řetězem spoutána zůstávala.

Ty kletá bytosti, již kromě mne, jak se zdá,
od pekel do nebes nic neodpovídá.
- Ó ty, jež jako stín se stopou pomíjivou

svým okem sršicím a nohou tančící
přebíháš hlupáky, jimž zdáš se bolestivou,
ty socho tmooká, ty vílo zlolíci!

Semper eadem

V čem tkví ten smutek váš," řekla jste znenadání,
"který se prudce dme jak moře ke skalám?"
- Když naše srdce tu již mělo vinobraní,
je tento život zlo, jak známo snad je vám.

Tot' bolest prostinká, bez záhad, velmi jasná,
jak vaše veselost, přející všem svůj jas.
Nuž, nepátrejte dál vy všetečnice krásná,

a byť mám rád váš hlas, již mlčte, prosím vás!

Dost vy vším nadšená! Vy s dětinskýma rtoma!
Daleko silněji než Zivot, nevědomá,
svým jemným poutem Smrt přečasto drží nás.

Ó, nechte, nechte jen mé srdece lží se zpíti,
v tůň vašich zřítelnic jak v sen se pohroužiti
a dlouze dřímati ve stínu vašich řas!

Ona celá

Dnes za svítání, časně zjitra,
mě navštívil v mému bytě Ďas,
a chtě mě chytit, řek' mi zchytra:
"Já rád bych věděl, co z těch krás,

jež její kouzlo vytvářejí,
z těch růžocerných drobností,
jež tvoří vábné tělo její,
má v sobě nejvíce sladkosti."

- Tys, moje duše, d'áblu děla:
"Ach, protože mě blaži vším,
mně nelze dávat z toho těla
jednomu přednost před druhým.

Jelikož vše mě okouzluje
já nevím, co je svůdnější.
Ó, ona jak Den oslnuje
a jak Noc něžně konejší.

A soulad, jenž v tom těle vládne,
je do té míry spolu spjat,
že analyse není snadné
akordy tónů rozpoznat.

Metamorfoso přetajemná
mých smyslů v jeden vyšší všech!
Ten její hlas, toť vůně jemná,
a hudba sama její dech!"

Co jenom povíš dnes

Co povíš večer dnes, má duše osamělá,
co, srdce, zvadlé již, dnes večer povíš té,
která, tak líbezná, tak laskavá, tak vřelá,
a jejíž božský zrak zas náhle křísil tě?

Své pýše dáme pět jen samou chválu o ní,
nic není sladšího než v její moci být,
nehmotné tělo jí andělskou vůní voní
a její pohledy nás oblékají v týpy.

Nechť je to za noci a stranou všeho hluku,
nechť je to v ulicích a v nejhustějším shluku,
zjev její plápolá jak plamen pochodně.

"Jsem krásná," říkává, "a poslyšte mé přání!
Milujte napříště jen Krásno kvůli mně.
Jsem strážným Andělem, jsem Musa, vaše Paní!"

Živá pochodeň

Kráčejí přede mnou ty Oči světlo strouci,
jež magnetisoval sám Anděl učený.
Jdou, bratři nebeští, mým očím bratry jsoucí,
do očí dštice mí své třpytné plameny.

Ochraňujíce mě před léčkami a hřichy,

po cestách Krásy vždy a všude vedou mě.
Tot moji sluhové, já, jejich otrok tichý,
jsem cele poslušen té živé pochodně.

Ó oči líbezné, záříte, plny krásy,
mystickým třpytem svěc, hořících v plném dni,
jenž, třeba nachoví, jím plamen neuhasí.

Ty oslavují Smrt, vy slavné Vzkříšení.
Kráčíte, slavice mou oživnoucí duši,
ó hvězdy, jejichž svít ní slunce neporuší!

Té, která je příliš veselá

Tvá pyšná hlava, gesta, zrak
jsou krásné jako krásné kraje,
a ve tváři ti úsměv hraje
jak vánek v nebi bez oblak.

I mrzout chodec stane zmámen,
oslněn jasným zdravím tvým,
tak jako záře prýštícím
z tvých plných paží nebo ramen.

Ty barvy, jaré jako smích,
kterými krášlís oblékání,
v básnických duších budí zdání
baletu květin vířících.

Ty šaty jsou tu nepokrytě
tvé pestré duše symbolem,
bláznivá, do níž zblázněn jsem,
mám k tobě zašť a miluji tě!

Zabloudiv jednou v krásný sad
a vleka jím svou atonii,
já cítil jako ironii
- šíp slunce hrud' mi rozdírat.

A smavé jaro, plné vznětu,
tak srdce pokořilo mi,
že za tu zpupnost přírody
jsem vztekle ztrestal jeden z květů.

Tak bych se chtěl já jedenkrát,
za noci, když zní chvíle slastí,
k pokladům tvého ženství vkrásti,
bez hluku, podle jako had,

abych ti ztrestal jaré tělo,
šetřený prs ti roz drásal
a v žasnoucí klín se ti vssál,
až by ti maso zkrvavělo,

a pak - ó slasti temných chvil! -
té těmi rty, mně neznámými,
však hezčími a lesklejšími,
svým jedem, sestro, napojil!

Zvratnost

Ó smavý Anděle, znáš úzkost zžírající,
strach, hanbu, výčitky, žal, vzlyky, tesknění
a neurčitý děs z těch nocí bez dnění,
jak papír mačkaný nám srdece svírajíci?
Ó smavý Anděle, znáš úzkost zžírající?

Ó dobrý Anděle, znáš záští sině bledé,
pěst ve tmě sevřenou, pláč žlučí ony dny,
kdy Pomsta bubnuje svůj alarm pekelný
a naše schopnosti pak, náčelnice, vede?
Ó dobrý Anděle, znáš záští sině bledé?

Ó zdravý Anděle, znáš Zimnice, ty stvůry,
jež podél dlouhých zdí bílého špitálu
tak jako vynanici se vlekou pomalu,
a jekťajíce rty, o slunce prosí hůry?
Ó zdravý Anděle, znáš Zimnice, ty stvůry?

Ó krásný Anděle, znáš tvořící se vrásky
a hrůzu ue stáří a muka za těch chvil,
kdy čteme ve zraku, v nemž nás zrak lačně pil,
najednou tajný strach oddané věčné lásky?
Ó krásný Anděle, znáš tvořící se vrásky?

Ó šťastný Anděle tak jaré, světlé líce,
mry David by si přál zas zdraví získati
v té záři kouzelné, jež z těla tryská ti!
Já na tobě však chci jen modlitbu, nic více,
ó šťastný Anděle tak jaré, světlé líce!

Zpověď

Jen jednou jedinkrát, vy krasavice milá,
se vaše paže růžová
v mou paži důvěrně po cestě zavěsila,
což vždy má paměť uchová!

Byl velmi pozdní čas; s hůr plná luna plála
jak metál právě ražený
a noc se velebně jak řeka rozlévala
na Paříž pohrouženou v sny.

A podél příbytků pod temnými vraty
soukaly kočky děrami
a s uchem ve střehu se kradly, tichem jaty,
jak stíny drahých za námi.

V tom vám však unikl za mého lichocení,
jež kzvetlo v záři luceren,
vám, zvučný nástroj tak bohatého znění,
v nemž vždy se chvěje radost jen,

vám, jako fanfára za třpytivého rána
vždy veselosti zářící,
plachtivý, žalný tón, tón temný jako hrana
a smutně kolísající

jak strašné, nečisté a neduživé dítě,
za které rodina se rdí
a které schovala před všemi lidmi skrytě
do sklepa, kam se nechodí.

Tak, bědný anděli, tak zněl ten tón váš lkavý:
že jista není žádná rěc,
že lidské sobectví, nechť jakkoli se staví,
se vždycky zjeví nakonec,

že krásnou ženou být je těžké živobytí,
že je to práce ošklivá,
cvik chladné baletky, jež tančíc nudu cítí
a příjemně se usmívá,

že dávat na srdce tu může jenom hloupý,
že láska s krásou klamou svět
- než Zapomenutí je hodí do své stoupy
a Věčnosti je vrátí zpět!

- Já často vzpomínám té luny zřící s výše,
té tiché noci kouzelné
a toho tajemství v tmě šepтанého tiše
do zpovědnice duše mé.

Svitání v duši

Když vstoupí k hýřilům se zorou růžolící
hlodavý Ideál a začne s dílem svým,
procítá jakýmsi mstiteckým tajemstvím
v tom sytému zvířeti zas anděl dřímající.

Modř nebes duchovních, již nelze dosíci,
se před tím sraženým, jenž sní a trpí dále,
otvírá, vábivá, jak propast nenadále.
Tak, drahá Bohyně, ty Bytí zářici,

po sprostých orgiích, z nichž trochu ssuti zbylo,
tvůj obraz, jasnější a růžovější jen,
v mých očích zjevených se míhá celý den.

Hle, slunce září svěc svou září zaclonilo.
Tvůj zjev, vždy vítězný, lze, duše přeskvělá,
tak srovnat se sluncem, jež, nesmrtelné, plá!

Harmonie večera

Hle, čas, kdy na stvolech za mdlého zachvívání
jak kadidelnice květ vydechuje pach;
parfumy se zvuky těkají v pozdních mlhách,
ten valčík zádumný a nyvě rozkochání!

Jak kadidelnice květ vydechuje pach;
viola naříká jak srdce, když se raní;
ten valčík zádumný a nyvě rozkochání!
Obloha smutně ční jak širý oltář v tmách.

Viola naříká jak srdce, když se raní,
to srdce, které má z nicoty temný strach!
Obloha smutně ční jak širý oltář v tmách;
v svou ssedající krev se slunce zvolna sklání...

To srdce, které má z nicoty temný strach,
na světlou minulost je plno vzpomínání.
V svou ssedající krev se slunce zvolna sklání...
Jak zlatá monstrance se skvíř v mých vzpomínkách!

Lahvička

Jsou vůně, pro které jsou páry v každé látce,
a zdá se, že i sklem se prodírají hladce.
Otevřeš truhličku, z Východu původem,
která se zpěčeuje a skřípe v zámku svém,

čí v pustém bytě skříň, černou a plnou prachu,
s vůněmi starých dob zatuchlých těžkých pachů,
a najdeš lahvičku, jež rozpomíná se,
z níž tryská, oživší, zas duše po čase.

Zachvívajíce se v temnotě neprůhledné,
tisíce myšlenek v ní spaly, kukly bědné,
a teď se dávají se vzpřatým křídlem v let,
blankytné, růžové a zlaté napohled.

Hle, štastná vzpomínka, jak poletuje mlhami!
Zavíráš zvolna zrak, tvou duši Závrat' mámí,
vší silou tlačíc ji ke hloubi plné tmy,
k propasti zčernalé lidskými miasmy.

A zhurta sráží ji u rokli věkovité,
kde - Lazar páchnoucí, svůj rubáš rvoucí litě -
přízračná mrtvola zažluklé lásky v snách
se hýbe, hrobová a libá, v temnotách.

A tak, až z paměti se jednou ztratím světu,
až v onu smutnou skříň bez smutku hodí mě tu
jak starou lahvičku, již na nic, samý prach,
naprasklou, lepkavou a špinavou až strach,

já budu rakví tvou, ó more roztomilý,

neklamným svědectvím tvé sžírající síly,
ty jede andělský, ty moku drtíci,
který jak životem, tak smrtí srdci jsi!

Jed

Víno nám odívá, i brloh v hrozné špíně
kouzelnými krásami
a staví ve zlatě své páry před námi
bájně sloupovadé síně
jak slunce v západu, když mizí mlhami.

Opium zvěšuje, co nemá omezení,
posouvá kraj věčnosti,
a prodlužujíc čas a hloubic radosti,
plní duši chtivou snění
temnými požitky nad její možnosti.

To všechno není nic před jedem, který kane
ze zelených očí tvých,
těch jezer duše mé, která se zhlíží v nich...
Mé sny táhnou v karaváně
a tiší žíznivost v těch jícnech bezedných.

To všechno nic není před zázrakem tvé sliny,
která pálí leptajíc,
a v zapomenutí mou duši vrhajíc,
stahuje ji do hlubiny
a v mdlobné závratě ji valí smrti vstříc.

Kalné nebe

Tvůj pohled jako by byl zastřen hustou mhou.
Tvé oko - se sivou či modrou duhovkou? -
hned něžné, zasněné, hned kruté, bez citu,
obrází lhostejnost a bledost blankytu.

Jsi jak ty mlhavé a vlažné bílé dni,
jež srdece zmámená až k pláči rozteskní,
kdy čivy, napjaty po temných bolestech,
jsou příliš při sobě a dráždí ducha v snech.

Máš cosi z obzorů, tak krásně zářících,
když slunce mlžných dob žár rozněcují v nich...
Jak, vlahá krajino, se třptytíš po dešti,
vzníčena paprsky, jež kalné nebe dští!

Ó ženo neblahá, ó pásma plná vnad,
budu mít i tvůj snih a vaše jíni rád,
s to v nesmiřitelné zlé zimě nacházet
rozkoše ostřejší než ocel nebo led?

Kočka

I.

Jako by to byl domov její,
mi zticha hlavou bloudívá
prekrásná kočka mámivá.
Když mňouká, sotva slyšet je ji,

tak cudně vládne tónem svým.
Nechť ustává již nebo kvílí,
je vždycky sytý, plný síly.
Toť jeho kouzlo s tajemstvím.

Ten sladký hlas, jenž zní tak jemně
a v temné nítro proudí mi,
jak bohatý verš ve mně zní
a elixírem vzněcuje mě.

Uspává každé bolesti
a krotí příliš prudké vzněty,

a sebedelší těžké věty
je beze slov s to pronést.

Ne, není na tom světě šmytce,
jenž zlatou strunu v srdeci mému,
nástroji jistě bezvadném,
by rozezpíval někdy více

než hlas tvůj, kočko záhadná,
ty serařinská kočko skvělá,
u které jako u anděla
vše subtilnost a soulad má.

II.

Srst plavě hnědá tak jí voní,
že jsem byl večer jeden den
skrz naskrz celý navoněn,
ač jsem jen jednou sáhl po ní.

Tot' domácího krbu duch.
V své říši přísné samovlády
vše řídí, soudí, dává rady.
Je snad to vila nebo bůh?

Když se k té kočce, mně tak milé,
mě oči točí poslušně,
jako by magnet táhl je,
a já se hroužím v šestí chvíle,

vídávám náhle, zmaten z nich,
plameny jejich zornic žlutých,
těch luceren v tmách zažehnutých,
upřeně na mne hledících.

Krásná lod'

Já chci ti dnes vyprávět, ó čarodějko nyvá,
o krásách rozličných, jež zdobí mládí tvoje,
chci líčit ti tvé přednosti,
v nichž dětskost snoubí se zralou ženskostí.

Když zdviháš sukní van, jdouc krokem ulicemi,
jsi jako krásná lod', jež vzdaluje se zemi
a pluje, plna plátna, v dál,
po rytmu líných vln, jež vánek rozehrál.

Se zvláštním půvabem tvá pyšná hlava pne se
na plných ramenou a krku, jenž ji nese;
máš vítězný a klidný vzhled,
když, dítě velebné, se zvolna bereš vpřed.

Já chci ti vyprávět, ó čarodějko moje,
o krásách rozličných, jež zdobí mládí tvoje,
chci líčit ti tvé přednosti,
v nichž dětskost snoubí se zralou ženskostí.

Tvá hrud', jež metá mór a trčí prsy svými,
tvá hrud' je krásná skříň se křídly vypouklými,
jež zachycující svítice
v své hládi záblesky tak jako puklice.

Vy pyšné puklice, vy růžohroté štíty!
Ty schránko tajemná, v níž zůstávají skryty
likéry, vína, parfumy,
po kterých třeštil bych, zpit jejich vůněmi.

Když zdviháš sukní van, jdouc krokem ulicemi,
jsi jako krásná lod', jež vzdaluje se zemi
a pluje, plna plátna, v dál,
po rytmu líných vln, jež vánek rozehrál.

Tvé nohy vzněšené, pod sukni vířící ti,

sužují žádosti a temné choutky nití
jak v tmách dvě čarodějnice,
jež v kotli míchají, svůj lektvar mísicé.

Tvé paže, v kterých by byl mladý silák třtinou,
soupeří s hroznýši, když svoji náruč svinou,
stvořeny pro stisk objetí,
jež jednou milence do srdce vtiskne ti.

Se zvláštním půvabem tvá pyšná hlava pne se
na plných ramenou a krku, jenž ji nese;
máš vítězný a klidný vzhled,
když, dítě velebné, se zvolna bereš vpřed!

Vyzvání na cestu

Dítě, sestro má,
zda sis vědoma
štěstí v dálce žít jen sobě?
Milovat a snít,
do smrti se míti
v zemi podobné vším tobě!
Slunce v kruhu mlhy
mračné oblohy
mají pro mou duši tesknou
kouzlu očí tvých,
zlých a proradných,
které přes proud slz se lesknou.

Tam má řád a krása chrám,
mír a rozkoš vládne tam.

Skvěly nábytek,
který leští věk,
by nám zářil po ložnicí;
vzácné květiny
svůj dech nevinný
s pachem ambry směšující,
stropy s třpytem skla,
bezedná zrcadla,
východní lesk se vším všudy,
vše by tajně tam
promlouvalo k nám
sladkou řečí rodné půdy.

Tam má řád a krása chrám,
mír a rozkoš vládne tam.

Hled' v těch úžinách
lodi dřímat v snách,
plných snění o toulání;
připlouvají sem
z krajů za mořem
vyplnit ti každé přání.
Slunce v podzápad
halí v zlatý šat
celé město, pole, moře;
je to hodina,
kdy svět usíná,
v teplé světlo kul se noře.

Tam má řád a krása chrám,
mír a rozkoš vládne tam.

Nenaprvitelné

I.

Lze zabít Výčítku, jež neustává, žel,
jež se v nás plazí, svíjí, žije
a jež tak jako červ ze shnívajících těl,
jak z dubu housenka z nás tyje?
Lze zabít Výčitku, jež neustává, žel?

Je lektvar nějaký, v němž utopit snad lze ji,
nepřítelkyni bez citu,
s žravostí kurtizán, jež život rozvracejí,
a s dravou pílí termítů?
Je lektvar nějaký, v němž utopit snad lze ji?

Když, čarodějko, víš, rci tomu duchu zde,
jejž plní úzkost z temné Smrti,
rci, rci mu, padlému, jenž pod kupou těl mře,
jejž mračno koňských kopyt drtí,
když, čarodějko, víš, rci tomu duchu zde,

rci tomu mroucímu, jejž vlk již větrí v dálí
a nad nímž havran krouží již,
rci tomu vojáku, jenž klesá, zoufat má-li,
zda bude mít svůj hrob a kříž!
Ten mroucí ubožák, jejž vlk již větrí v dálí!

Lze zažhnout bahnitou, jak bláto černou báň?
Lze roztrhnout tmy čnějící tu,
tmy smůly hustější, bbez večerů a rán
a bez všech hvězd a smutných svitů?
Lze zažhnout bahnitou, jak bláto černou báň?

Zářivá Naděje, jež v oknech Krčmy kmitá,
pohaslá, navždy mrtva jest!
Ach, nalézt bez luny, kde útulek se skytá
všem mučedníkům špatných cest!
On zhasl Ďábel vše, co v oknech Krčmy kmitá!

Máš ráda proklatec, má čarodějko, rci!
Víš, co se nepromíji tady?
Znáš hrot Výčitky, ty šípy smrtící,
jejž terč si v srdeci volí rády?
Máš ráda proklatec, má čarodějko, rci!

Nenaprvitelné svým kletým zubem hlodá
nám duši, pomník bez ladu,
a často, mravenec, jenž hryže odespoda,
napadá stavbu v základu.
Nenaprvitelné svým kletým zubem hlodá!

II.

Nejednou viděl jsem v divadle banálním,
rozněcováném zpěvem chóru,
na nebi pekelném, jež halilo se v dým,
zažehat vílu luznou zoru,
nejednou viděl jsem v divadle banálním,

jak bytost ze světla a stříbrného flóru
v prach sráží obra Satana;
v mému srdci bez vznětu, divadle beze sboru,
je však vždy marně čekána
ta Bytost světlá se dvěma křídly z flóru!

Rozhovor

Jste nebe jeseně pod růžovými tuhami!
V mému nitru stoupá však jak moře vzdutý žal,
který jak spadává, na ústech nechává mi
palčivou vzpomínku na hořký rmut a kal.

- Tvá ruka nadarmo se k mému prsu krade;
co hledá, milenko, je pusté místo, věř,
kde krutý ženský zub a nehet loupil všade.
Ach, nech již hledání; mé srdece spolkla zvěř

Mé srdece nešťastné je palác zneuctěný,
kde hýří, kde se rve a vraždí dravá sprěž.
- Kolňadra nahého vám těká vůně ženy...!

Ó Kráso, ty vždy tak, ty biči duší, chceš!
Spal žhavým pohledem, jak slavnost plným svítů,
ty cárý ubohé, co šelmy nechaly tu.

Podzimní zpěv

I.

Bud' sbohem, jase let, ach, příliš krátkých, věru!
Již brzo vplujeme do temnot mrazících!
Již slyším polena v dvůr padat za večerů
a hudbou pohřbů znít na mokrých dlaždicích.

V mé bytí truchlivé se vplouží průvod zimy:
hněv, záští, hrůza, děs a dřina za dnů zlých.
Mé srdce ztuhne v led a zvolna zkamení mi
jak slunce, rudnoucí v svých peklených polárních.

V můj vyděšený sluch se rachot dřeva vkrádá.
Ne, není hlušších ech při stavbě šibenic!
Má duše je jak věž, jež podlomena padá
po ranách beranu, jenž buší stále víc.

Tim hřmotem kolébán, já slyším v divém letu
kdes rakev zatloukat... Však komu, komu z nás?
- Je vlídne léto pryč; teď přísný podzim je tu!
Jak odjezd smutně zní ten tajuplný hlas.

II.

Mám rád svit zelený, jenž z vašich očí září,
však dnes mně hořkne vše, vy sladká kráska má!
Mně slunce nad mořem nic nenahradí v záři,
ni vaše láska, krb a modrá alkovna.

a přec mne milujte, mé srdce, bud'te matkou
i nevděčníkovi zlých uštěpačných rtů!
Má sestro, milenko, ach, bud'te něhou krátkou
slavného podzimu či slunce v západu!

Váš úkol krátký je! Hrob čeká, chtivě zeje!
Mé čelo položit v svůj klín dnes nechte mě,
bych s létem bělostným se loučil za naděje
a chutnal žlutý třpyt dní z konce jeseně!

Jedné Madoně

Ex voto na španělský způsob

Má paní, Madono, chci vystavět k Tvé chvále
podzemní oltář v tmách své býdy neskonale,
v svém srdci nejhlubším, kde nezasvíti mi,
ve bezpečí před touhou a zraky světskými,
vyhloubit výklenek s blankytem plným zlata,
kde budeš žasnouc stát jak socha kouzlem jatá.
Z broušených Veršů svých, té mříže prosté vad,
kde rýmy z křišťalu jak hvězdy budou plát,
Ti zkuji Korunu, má smrtelnická Paní,
a v žarlivosti sve Ti stříhnu bez váhaní
barbarský těžký plášť s tvrdostí ulity,
travalou pochybov mé láasky podšíty,
který jak strážnice zavře Tvé vděky Panny,
nikoli Perlami, Slzami vyšívány.
Za šaty budeš mít mou Touhu měnívou,
jež klesá, stoupá zas před božskou krásou Tvoou,
na vršcích houpe se a v dolech léhá mile
a halí v polibky Tvé tělo růžobílé.
Má Úcta obuje Tvé nohy v střevice,
deptané Tebou v prach, Ty moje Světice,
které svým stiskem však jak formy zmocní se jich
a věrně podrží v svém nitru obraz jejich.
A nejseni-li Ti s to přes všechnu vůli svou

zkout jako Podnožku snad Lunu stříbrnou,
já Hada z prsou svých dám pod Tvé paty libé,
bys v smíchu šlapala to zvíře škodolibé,
nafouklé záštěmi a jedy sprostých slin,
vítězná Královna, ty Vykopéni vína!
Všechny mé Myšlenky, jež budou spořádany,
jak svíce stavěné na oltář Svaté Panny,
zlatíc modrý strop reflexy září svých,
Ti budou hledět vstříc vždy s ohněm ve zracích.
A ježto ve mně vše jen láskou k Tobě plane,
všechno se kadidlem a Olibanem stane
a duch můj, vrchole tak bílý jako sníh,
se bude k Tobě nést ve vonných Oblacích.

A abych doplnil Tvé Mariiny ctnosti
a lásku promísil se zvrhlou ukrutnosti,
já - temná rozkosi! - já, katan nešťastník
ja z Hřichů smrtelných si skuju sedm Dýk
a za terč bera si Tvoju lasku v hloubce její,
jak kejklí bez citu, aniž se pozachvějí,
je budu zarážet v Tvé Srdce trpící,
v Tvé Srdce krvavé, v Tvé Srdce zuřící!

Odpolední píseň

Ač ty brvy na čele,
čarodějko s okem záře,
nedodávají ti tváře,
jakou mají andělé,

Vzývám tě, ty nicointice,
ty má vásni strašlivá,
s věrností, s níž uctívá
kněz svou modlu jasně líce.

Poušť a prales s dechem svým
čpí z tvé hřív hrubovlasé,
tvoje tupá hlava zdá se
tajenkou a tajemstvím.

Tělem se ti vůně line
jako kadidelnici,
krásko, noci blažící,
teplá nymfo pleti sinné.

Před tvou lící nyjíci
žádný lektvar ničím není,
je ti známo lichocení,
samý mrtvé křísicí!

Tvoje kyčle hoří láskou
k čárám zad a řader tvých,
vzbouziš oheň v polštářích,
měníc pózy s trpnou maskou.

Někdy, chceš-li ztišit jím
tajuplnou vzteklost svoji,
hýříš vskutku v nepokoji
kousáním a líbáním;

mučíš mě, mé božstvo temné,
svými smíchy drzými,
a pak k srdeci skláníš mi
oko jako luna jemné.

Pod stříbrný střevíc tvůj,
pod hedvábné nohy tvoje,
skládám celé šestí svoje,
genia a osud svůj,

duši, jež se tebou zpíjí,
světlo mé a barvo má!
Prudká vlna tepelná
v té mé černé Siberii!

Sisina

Hled', v duchu představ si Dianu na štvanici,
bloudící po lesích a v houšti slídící,
opilou povykem a s rozevlátou kšticí,
s nejlepším jezdcem kol se pyšně měřící!

Či viděls Théroigne, krev k smrti milující,
v útoku bosý lid vpřed pobízející,
prozívající zášť a s rozpálenou lící
královským schodištěm se s mečem řítící?

Tot', prosí, Sisina! Ta bojovnice milá
je však jak ukrutná, tak také ušlechtilá.
Ta její statečnost, již mámí ryk a prach,

před bídou prosících je s to vždy sklonit zbraně,
a srdce, ztvrdnoucí ve sterých šarvátkách,
má spoušť slz pro toho, kdo stojí vskutku za ně.

Jedné kreolské dámě

V té zemi slunečné a naparfumované,
pod loubím ze stromů a palem měděných,
v nichž nyvá malátnost na oči zticha kane,
já poznal kreolku krás nikým nezrených.

Sinavá pleť jí žhne, mé čarodějce vrané,
v zurčivém hrdle má sta písni vznešených,
ztepilá vznáší se, lovkyně na číhané,
klid ve svém úsměvu a pevnost v očích svých.

Kdybyste přišla k nám, v kraj pravé slávy, paní,
na modré Loiře či Seině v klínu strání,
vy krásko, hodná tam na starých zámcích žít,

jistě by kličily pod bezpečnými krový
tisice sonetů v nejednom básníkovi,
jejž by váš zrak jal víc než ten váš černý lid.

Moesta et errabunda

Tvé srdce, Agato, prý časem odlétává
pryč z moče černého, pryč z města neřesti,
v dál k moři jinému, v němž plane záře žhavá
a jež jak panenství se modrá beze lsti!
Tvé srdce, Agato, prý časem odlétává!

Ó, moře veliké v nás tiší každý žal!
Té temné zpěvačce, již vítr na pištály
svých varhan provází, ach, jaký démon dal
ten úkol vznešený, v nás uspat všechny žaly?
Ó, moře veliké v nás tiší každý žal!

V dál nes mne, vagone, v dál nes mne, krásná lodi,
zde z našich živých slz jen bláto vykvete!
- Prý v srdeci Agaty se tajně přání rodí:
dál od všech výčitek a viny prokleté,
v dál nes mne, vagone, v dál nes mne, krásná lodi!

Ó, jak jste vzdálené, vy vonné ráje mé,
kde v jasném blankytu vše láskou, radostí je,
kde lásky zaslouží vše, co kdy laskáme,
kde srdce žiznivé jen čistou rozkoš pije!
Ó, jak jste vzdálené, vy vonné ráje mé!

Což ráje zelené mých lásek dospívání,
zpěv, hudba, polibky na dlouhých procházkách,
zvuk houslí, lkajících a mroucích v tiché stráni,
vín plné konvice a večer v modrých tmách
- což ráje zelené mých lásek dospívání,

ty ráje nevinných a kradmých radostí,
jsou dál než Indie neb Čína mého žítí?

Je možno zavolat je nazpět v lítosti
a hlasem stříbrným je znova probuditi,
ty ráje nevinných a kradmých radostí?

Strašidlo

Jak andělé sivoocí
v tvou alkovnu se vloudím v noci,
pod rouškou pozdní hodiny
se k tobě vplížím se stíny.

A zahrnu tě lichotkami,
lísáním hada kolem jámy
a celováním studeným
jak měsíc se svým svitem mdlým.

Až začnou dnem tmy sinavěti,
mé místo bude prázdnem zeti,
až do večera dštic svůj chlad.

Tak jako mu svou něhou druzí,
já, temná kráska, mocí hrůzy
chci tvému mládi kralovat!

Podzimní sonet

Tvé oči z křišťálu se tážou častokrát:
"Čím, divný milenče, tě já to okouzlila?"
Mé srdce, které vše jen dráždí, pobloudilá,
krom živočicha v nás, když cudně krotí hlad,

ti nechce zjevit to, co tajím, soubou klat,
tu černou legendu, jež ohněm psána byla.
Ó ty, která k dlouhým snům mě rukou zveš, má víla,
mně duch se protíví a vásen nemám rád!

Ach, milujme se dál tak něžně, lásko milá!
V tmách Amor napjal luk a míří, hrou svou jat!
Znám jeho arsenál, vím, co má za poklad:

děs, zločin, šílenství! - Ach, margaritko bílá,
nejsi ty jako já podzimním sluncem snad,
ach, Margaritko má, tak chladná, sněhobílá?

Smutek Luny

Dnes Luna líněji se hrouží do dumání;
jak kráska líbezná, na kyprých polštářích
si zlehka hladící svou roztržitou dlaní
před spaním obrys dvou oblých řáder svých,

na měkkých lavinách mrouc poddává se nytí
a zírá toužebně na bílá zjevení,
jež v temném azuru se míhají a svítí,
vyrážejice v něm tak jako kvetení.

Když občas uroní v svém snivém rozkochání
snad slzu pokradmou na tuto zemskou pláni,
horlivý poeta, nepřítel spánku, bdě,

hned chtivě chytí v hrst tu bledou slzu její,
v níž jako v opálu se barvy duhy chvějí,
a ve svém srdeci ji před sluncem ukryje.

Kočky

Jak přísní učenci, tak něžní milovníci
lnou k stáru ke kočkám, mocným a potichým,

těm chloubám domácím, jež jsou tak blízké jím,
též plné mrazení a doma sedající.

Ty přítelkyně věd a slastí milostných
si povždy libují jen v hrůzných tmách a tichu,
a kdyby byly k jihu s to sklonit svoji pýchu,
Erebus by si je vzal za spřež orů svých.

Když líně dumají, v snách zaujímávají
vznešené pózy sfing, jež trůní v pustém kraji,
do spánku bez konce se dlouze hroužíce.

Hřbet jejich plodných tělmagicke jiskry plní,
a jejich ztrnulé mystické zornice
šperkuje hvězdami jak písek zlaté zrní.

Sovy

Pod loubím tisů, jež je chrání,
jak cizokrajní bůžkové,
boulice oči růžové,
se sovy hrouží v rozjímání.

Zůstanou tam tak potají
bez hnutí snít až do tesknice,
kdy, kosé slunce zmáhajíce,
se rozprostřou tmy po kraji.

Ta jejich póza moudrým praví,
že všechno ruchu a vší vřavy
jest na tomto světě střežit se.

Míjivým stínem opájení
vždy pykávají želice,
že chtěli měnit postavení.

Dýmka

Já básníkova dýmka jsem.
Má habešská či kaří hlava
dí tomu, kdo ji ohledává,
že pán je velkým kuřákem.

Když začne bolest hlodat v něm,
já kouřím, dýmám, celá žhavá,
jak chatrč, kde se chystá strava
před dělníkovým návratem.

A kolébám mu duši sníci
na vlavé síti modrých par,
jež pouštím jícnem dštícím žár,

a valím balzám libě čpící,
žal jeho srdce těšící
a mdlobu ducha léčící.

Hudba

Já hudbou častokrát jak mořem jímán jsem.
Ke své hvězdě matné
pod stropem temných mlh či čirým etherem
odeplouvám chvatně.

S plnými plícemi jak plachty vzdutými,
pevně vzpřímen stoje,
já zlézám kopce vln, které noc halí mi
svou tmou pod závoje.

A citím v sobě plát žár vášní plachetnic,
když kol orkán duní,
a dobré vanutí a vzteklá bouře hřmíc
houpají mě tůně.

- Žel, někdy obráží svou klidnou hladinou
beznaději mou!

Hrobka prokletého básníka

Jestliže jedně noci stinné
kýs křesťan, bližní láskou jat,
kdes za zdí, v bídné rozvalině,
tvé chlubné tělo pohřbí snad,

když cudné hvězdy sotva svítí,
s očima skoro pod víčky,
obloží pavouk hrob svou síti
a zmije svými vajičky.

A rok pak budeš bez pomoci
nad kletou hlavou slýchat v noci
vyjící vlky bědovat,

čarodějnice hlady kvílet,
oplzlé starce chtičem šílet
a zloduchy kout pikle svád.

Fantastická rytna

Ten divný přízrak má za úbor dohromady
jen hroznou čelenku jakoby z maškarády,
vraženou groteskně na lebce bezlící.
Bez ostruh, bez biče štve herku funicí,
jež, fantom jako on, oř ze Zjevení známý,
jak epileptici má pěnu pod nozdrami.
A oba nazdařbůh se řítí prostorem
a po nekonečnu kříž krážem šlapou v něm.
On jezdec, palašem, jenž plane, pyšně mává
nad davy bez jména, jež zvíře rozdupává,
a jede jako král, jenž přehlíží svůj dvůr,
nesmírným hřbitovem pod nebem chladných hůr,
kde spí v mdlých paprscích, jež bledé slunce metá,
národy minulých i nových dějin světa.

Veselý mrtvý

V krajině slimáků, uprostřed pustých lad,
chci sám si vyřít hrob, kde složím staré kosti
a budu v pohodlí a v zapomnění spát
jak žralok v hlubině v své štásné nečinnosti.

Já nemám závěti a nemám hrobky rád;
než prosit o slzy svět známý falešnosti,
chci spíš si krkavce za živa zavolat,
aby mi pouštěli vši žilou bez milosti.

Ó hluší červové, vy slepí druзи tmy,
veselý mrtvý sám se bere za vámi;
sem, epikurejci, vy milí syni tlení,
bez každé výčitky k mým troskám pojďte blíž
a rcete, může-li být jaké utrpení
pro tělo bezduché a víc než mrtvé již?

Sud Záště

Záště, to je dutý sud, sud bledých Danaoven;
šílená slepá msta s rudými pažemi
to chrstá nadarmo, žhnouc, okov za okovem,
pláč s krvi zabitych v ty jeho prázdné tmy.

On provrtává dno těch hloubek Démon stále,
a tím by vytékl pot dlouhých století,
byť byla, přejic si jím žilou pouštět dále,

s to křísit mrtvoly svých starých obětí.

Zášť, to je opilec, jenž v krčmě cítí maní,
jak z vína rodí se jen další žízeň v něm
a jako Lernská saň se zvedá bez ustání.

- Než šťastní pijáci se znají s vítězem,
a Zášti dán je pak ten osud trestající,
že nikdy nemůže si zdřímnout pod lavicí.

Puklý zvon

Je sladkobolno snít za zimních večerů
a slyšet u krbu, kde bliká plamen v kouři,
jak dávné vzpomínky se rojí v etheru,
když zazní klekání a v mlhách dluze bouří.

Buď blahoslagen zvon s tím statným srdcem svým,
přes stáří těšící se stále plné síle
a burcující svět svým hlasem nábožným
jak starý válečník, pod stanem bdící číle.

Mně duše pukla však, a když chce za svých běd
do chladu noční tmy své písňě někdy pět,
zní její slabý hlas jak chrapot bojovníka,

který v své bezmoci nad mořem krve vzlyká
a v zapomenutí pod kupou mrtvých těl
za strašné námahy bez hnuti zmirá, žel!

Spleen

Rozzloben na život, zlý Leden s hůr se mračí
a proudem vylévá svou urnu jako led,
chlad chrle na hřbitov se zsinalými spáči
a novou úmrtnost pak na předměstský svět.

Můj kocour hledá kout a ke kamnům se tlačí,
zvedaje prasivý, až na kost ztuhly hřbet;
básníkův starý duch okapem bloudí v pláči,
jak zimomřívý stín se tiše plíží vpřed.

V daleku skuhrá zvon, poleno plné sazí
nastydlé pendlovky fistulkou doprovází,
a v kartáčích, vyrudlých a špínou páchnoucích,

po tetě s hydropsem, jež odkázala mi je,
srdcový kluk jak květ s pikovou dámou nyje
a vypráví si s ní o mrtvých láskách svých.

Spleen

Mám více vzpomínek, než kdybych žil i věk.

Sám starý sekretář, kde v tuctu zásuvek
se básně, psaníčka a žluté soudní spisy
se svitkem kadeří a s účty spolu míší,
chová miň tajemství než smutná hlava má.
Toť pyramidá v tmách, toť krypta neznámá,
kde více mrtvých spí než ve společném hrobě.
- Jsem hřbitov, jehož tmy i měsíc hnuší sobě,
kde červi výčitky se plouží odevšad
a pouštějí se v ty, které jsem míval rád.
Jsem starý budoár, kde po koutech schnou růže,
kde tlí spoušť dávných mód, kterým nic nepomůže,
a kde pach flakonu, když začpí, otevřen,
ssají jen pastely a bledý Boucher stěn.

Nic není delšího než strašní dnové zimy,
když sněhem závějí jdou kroky kulhavými
a Nuda nesmírná, plod nezvidlosti,
se zvolna nafoukne do Nesmrtelnosti.

- Ted, živá hmota, jsi již jen kus bídné žuly,
který, sám v pustině, se v hrozných píscích tulí
kdes prostřed Sahary vždy ponořené v mlhách.

Ztracená stará sfinx, zmizelá na mapách
a dávající se mrzutě do zpívání
jen v rudých paprscích, když slunce mdlé se sklání.

Spleen

Jsem jako smutný pán nad říší dešťovou,
ač mladý, starý již, a slabý přes moc svou,
v nemž vychovatelé svou úctou odpor budí
a kterého jak psi, tak jeho koně nudí.

Nic kolem není s to jej chvíli rozjařit,
ni sokol, lovná zvěř, pod okny mroucí lid,
no šašek miláček svou písni pro zasmání
mu, zlému churavci, již nerozjasní skráni.

V posteli s lilií si v rakvi případá
a dvořanky, jímž pán se vždycky krásným zdá,
již nenacházejí dost svůdnou toaletu,
která v tom kostlivci by vzbudila kus vznětu.

On ani učenec, který proř zlato sved,
mu z duše zhoubné zlo vymest nedoved,
a v lázních krvavých, známých nám od Římanů,
které jsou ke stáru libuškou mocných pánů,
nemohl vrátit žár té tupé mrtvole,
jež místo krve ma jen vodu Lethe mdlé.

Spleen

Když, víku podobno, se spouští nebe siné
a na ducha, který lká, až k smrti rozteskněn,
když nám kruh obzoru, jenž kolkolem vine,
dští noci smutnější, tmou černající den,

když náhle ze světa se stává vlhká cela,
kde jako netopýr se vznáší Naděje,
svou plachou perutí v zdi bijíc, rozechvělá
a hlavou tlukouc v strop, kde plno plísně je,

když roztahuje déšť své širošíre nitě
a připominá nám mříž nesmírné věznice,
když němí pavouci v tmách tkají svoje síť,
až v samých mozcích nám je napínajíce,

najednou začnou se zuřivé zvony třásti
a vrhnou k nebesům své hrozné skuhrání
jak bludní duchové bez domova a vlasti,
kteří se dávají urputně do lkaní.

- A duší stísněnou mi táhnou bez ustání
smuteční průvody bez bubnů, bez hudeb.
Naděje pláče mrouc a Uzkost, krutá paní,
svůj černý paporec mi vráží v zbitou leb.

Posedlost

Mne z tebe jíma strach jak z katedrály, Lese!
Mřmiš jako varhany, a v srdečích prokletých,
těch sínich smutečních, v nichž starý vzlyk se třese,
se nám pak ozývá zpěv *De profundis* tvých.

Mám tě s tvým vztípnáním a zmatkem nerad, Moře!
Já v duchu cítím je a v strašném zmatku vln
poznávám hožký smích, smích zoufalého hoře,
jímž zdeptán směje, kdo trpí, hanby pln.

Líbila by ses mi, ó Noci, převelice,
být bez hvězd, mluvících tak jasně září svou!
Vždyť toužím za prázdnem a tmou a nahotou!

Tmy jsou vždy obrazy, kde žijí, tryskajíce
po celých tisících ze zraku očí mých,
zmizelé bytosti pohledů důvěrných!

Touha po Nicotě

Můj duchu malátný, dřív vždycky chtivý klání,
Naděje, nítici svou ostruhou tvůj vznět,
tě nechce sedlat již. Lež, oři, váháš hned,
když vidíš překážku a máš se dostat za ni.

Spi tupým spánkem svým, žij, srdce, v odevzdání!

Ach, tebe, duchu mdlý, přestavší tolik běd,
nemůže přivést již svár ani láska k pláni!
Bud' sbohem, polnice a flétno plná lkání!
Přestaňte, rozkoše, mé srdce pokoušet!

Mně Jaro nevoní, byť hýří, samý květ.

A nelítostný Čas mě hltá bez ustání
jak sněhy mrtvolu, tuhnoucí zvolna v led,
a já se dívám s hůr, zře na kulatý svět,
a nehledám si v něm již nikde pelech ani.

Lavino, ráčíš mě již strhnout temnou strání?

Alchymie Bolesti

Ten, Přírodo, tě strojí v jas
a onen v čerň tě přiodívá.
Co o životě jedném zpívá,
o smrti druhým šeptá zas.

Neznámý Herme, druhu bdělý,
ty, který jsi mě děšival,
jssem jako Midas, bájný král,
ten alchymista neveselý.

Já zlato v sprostý kov, jaks chtěl,
a nebe v peklo měním, žel;
v rubáších, které tvoří mraky,
zřím ostatky mi drahých těl
a v modrých výšich nad oblaky
jim stavím velké sarkofágy.

Sympatická Hrúza

"Co z toho nebe sinavého,
jež jak tvůj osud mučí chlad,
co v prázdné duši cítíš z něho,
já, zhýralče, bych věděl rád!"

- Chtiv temného a nejistého,
nebudu lkát jak Ovid snad,
když, vyhnán z ráje latinského,
se do vyhnanství musel brát.

Ó nebe zryté nad pobřeží,
já v tobě svoji pýchu zřím!
Tvá mračna v hávu smutečním,

toť máry, kde mé dumy leží,
a tvoje blesky z jejich tmy,
tot' odlesk Pekel, milých mi!

Modlitba pohanova

Ó Rozkoši, ty trýzni duší,
nic neochabuj v ohni svém,
hřej dál mé srdce, jež mráz kruší!
Exaudi, diva, supplicem!

Bohyně, jež jsi kol nás všady,
plameni v našem podzemí,
slyš duší, jež ti, zkřehlá chladý,
věnuje zpěv, jenž jasné zní!

Ó, bud' mou kněžnou ustavičně!
Osvouj si tvář nymfy sličné,
tak hebké jako aksamit,

či rač mi těžké spánky dštít
v mystickém pracujícím víně,
ó Rozkoši, ty pružný stíne!

Poklop

Ať je to na moři či na pevnině, všady,
pod nebem v plamenech, pod bledým sluncem v mhách,
jak sluha Kristovy, tak Venušiny vlády,
jak měšťan u krku, tak tulák na cestách,

jak Kroisos přecpaný, tak žebrák mroucí hladý,
at' jejich mozeček se stkví či tápe v tmách,
veškerí lidé zde, v své hrůze ze záhadý,
zvedají vzhůru zrak, z kterého zírá strach.

Hle, Nebe, klenutí, svou tíhou dusící je,
strop světly zářící nad scénou komedie,
v niž herci stoupají pa zkravavělou zem,

strašidlo zhýralců, naděje poustevníků,
ten poklop na kotli, v němž za temného křiku
vře Lidstvo nesmírné a bídné klokotem.

Půlnoční zpytování

Pendlovky, půlnoc bijíci,
nás vyzývají s ironií
na užití dne, který mijí,
na chvíliku v duchu myslit si:
- Dnes, běda, v pátek, třináctého,
jsme, přes vše, co je známo nám,
přec žili jako kacíř sám
životem plným zla a zlého.

Rouhali jsme se Ježíši,
nesporným Bohům láli v zvůli!
Jak příživníci za tabulí
sprostého Kroisa sedíci,
jsme uráželi kvůli němu,
Démonům zaprodanému,
co nám je drahé každému,
a lichotili odpornému;

rmoutili, kati otročtí,
prostřácky, jimž se smějí davý,
slavili Hloupost býčí hlavy,
obludeňou Hloupost Hlouposti;
libali Hmotu s oddaností
a neurčitý siný svít,
jenž v hnilebě se matně kmit',
jsme vynášeli do výsosti.

A pak jsme, chtice zmámeni
utopit závrať v deliriu,
my, kněží pyšní na svou lyru,
jež má moc zvýšit nadšení,
chmurnými věcmi probouzené,
jedli a pilí přespíliš! ...
- Ach, sfoukněmež tu lampu již,
at' nad námi své tmy noc sklene!

Smutný madrigal

Nač je mi tvoje ctnost, má drahá?
Bud' krásná, budiž truchlivá!
Pláč krásní tvář, když žal jí zmáhá,
tak jako zprahlou louku vláha.
Po bouři kvítí okřívá.

Mám zvlášť tě rád, když úzko je ti,
když se skrání ti mizí jas,
když srdece v děsu topí se ti
a nad tvou přítomností letí
mrak minulosti živé zas,

když ti z těch velkých očí pádí
jak krev proud pláče vroucího,
když přes mou ruku, jež tě hladí,
tvá úzkost, příliš těžká mládí,
zní jako chrapot mroucího.

Vdechuji - slastné vlnobití,
ó hymne plný sladkosti! -
ten vzlykot, který v hrudi zní ti,
a myslím, že tvé srdce svítí
perlami, jež tvé oči dští.

Vím, že v tvém srdeci, v němž se tají
spoušť vyvrácených lásek tých,
plameny výhně stále plají
a že tvá nádra zahřívají
zárodek pýchy prokletých.

Než dokud, drahá, tvoje snění
nebudou Peklo obrážet
a ty v zlé můře bez shovění,
sníc v zanícení sny, v nichž není
než prach a ocel, meč a jed,

všem otvírajíc jenom s bázni,
neštěstí tušíc kolkolem,
škubajíc se, když chvíle nazní,
nebudeš cítit v náhlé strázni
sevření prudkým Odporem,

až dotud, kněžno otročící,
jen s děsem milující mě,
mi v hrůze z noci chorolící
nemůžeš s pláčem v duši říci:
"Jsem jako ty, ó kníže mé!"

Varovatel

Kdo jménem člověk práv se zve,
má ve svém srdeci žluté hádě,
jež, trůnic v něm jak na svém hradě,
když on dí "chci", vždy řekne "ne".

Vnoř oči v oči vábící tě,
v zrak Nyx či Nymf, Zub řekne hbitě:
"Bud' povinností pamětliv!"

Plod' děti, pečuj o stromoví,
brus verš, teš miramor, Zub ti poví:
"A budeš večer ještě živ?"

At' práci nebo snění žije,
on člověk nemá nikdy klid,
vždy slyše v hloubi nitra znít
varovný hlas té drzé Zmije.

Vzpurník

Slét' hrozný Anděl s hůr jak orel znenadání,
a jav ho za vlasy, lál přísně nevěrci.

"Cti," křičel třesa jím, "cti Boží přikázání!
Jsem dobrý Anděl tvůj. A já to, slyšš, chci!"

Ty musíš milovat bez všeho přetváření,
být laskav k ubohým, ke slabochům i zlým,
abyš moh' Ježíši klást v cestu bez zardění
vítezný koberec svým milosrdenstvím.

Toť láska! Než se ti to srdece v kámen změní,
hleď zažhnout k Boží cti své celé zanícení;
toť Rozkoš jediná, jež trvá nemizíc!"

A Anděl, věru tak jen z lásky trestající,
svou rukou olbřímí jej mučí s trýzní v lici.
Proklatec dál však dí: "Já nechci, nechci nic!"

Velmi daleko

Tot' zde ta chatrč vyhlášená,
kde ona dcera příkrášlená,
vždy pokojná a připravena,

sníc v lůžku, s rukou na lici,
a řadra ovívajíc si,
naslouchá kašně pláčící:

toť Dorotina slavná chýše.
Zdaleka prozpěvuje jí,
lká v dálce vánek s vodou tiše,
chtě jí, zlé dítě, uspat spíše.

Natřena nejpečlivěji,
pleť její jemné kůže dýše
libovonnými oleji.
- A v koutě květy nyvějí.

Strž

Náš Pascal měl svou strž, jež propadala s ním.
Je všechno propastí, čin, touha, slovo, snění,
a já, já častokrát pak cítím na temeni,
jak vítr Hrůzy vlá mým vlasem zdviženým.

Nahoře, dole nic než hloubka plná tmění,
jen písý, mlčení a prostor nade vším...
Bůh na noc kreslí mi svým prstem cvičeným
zlou můru stotvarou bez všeho poshovění.

Já spánku hrozím se a hrůzu z něho mám
jak z jámy děsivé, jež vede bůhvíkam.
Mně všemi okny v zrak jen nekonečno svítí,
a můj duch, jímaný co chvíli závrati,
by chtěl jak Nicota nic nepojímati.
- Ach, nikdy z Bytosti a Čísel nevyjít!

Nářek Ikarův

Milenec, děvkám dvořící se,
je spokojený, zdráv a syt.
Mně, když jsem mrak chtěl v náruč vzít,
však náhle ruce zlomily se.

Tot' z hvězd, jež svítí v modrých tmách
a jež nic v září nezastíní,
že moje zhaslé oči nyní
zří slunce jen v svých vzpominkách.

Já ve vesmíru slídl marně
po konci nebo po středu.
V nevímčím žhavém pohledu
svou perut' cítím praskat žalně.

A spálen láskou ke kráse,
žel, nedočkám se již té slávy,
že by ta propast, hrob můj tmavý,
snad jednou po mně zvala se.

Rozjímání

Bud' moudrá, Bolesti, a ztiš ten pláč svůj stálý!
Ty Večer přála sis, on padá na vše zem.
Ztemnělé povětrí již město do tmy halí
a oném nese mír a starost zase těm.

Mezitím co se vpřed dav smrtelníků valí,
a šlehán Rozkoší, tím krutým katanem,
jde česat výčítky na sprosté hody v dálí,
ty ruku podej mi, a stranou nich, pojď sem!

Hled' Roky zvěčnělé se v robách z Léta Páně
z balkonů oblohy vyklánět ustaraně,
ctnou Lítost s úsměvem se vynořovat z vod,

pod mostním obloukem se mroucí slunce klásti
a jako rubáš sám, svou vlečkou na Východ,
slyš, drahá, sladkou Noc, slyš Noc se zlehka krásti!

Heautontimorumenos

Věnovano J.G.F.

Jak řezník, nebo Mojžíš skálu,
tě beze zloby uhodím
a z pod tvých víček vyloudím
veliké vody, vody žalu,

tak aby svlažil jejich proud
mou Saharu, poušť mezi všemi.
Má touha, vzduta nadějemi,
tvým slaným pláčem bude plout

jako loď mořem širých toků
a vzlykot, kterým bude zpít,
mi bude v srdci temně znít
jak buben hřmící do útoku.

Zda nejsem notou falešnou
v té slavné Boží symfonii
svou věčně dravou ironií,
která mě kouše, třepe mnou?

Je vždy v mé hlase, hašteřivá!
Ten jed je krev, již živen jsem.
Jsem zlopověstným zrcadlem,
v němž fúrie se prohlížívá.

Jsem políček i tvář kam pad,
jsem rána v zádech, krutá dýka,
jsem kolo, údy mučedníka,
jsem stejně oběť jako kat.

Jsem upír svého srdce, běda!
- Nešťastník, jeden z prokletých,
kterému Osud dal jen smích
a který úsměv marně hledá.

Nezměnitelné

I.

Myšlenka, Tvar a lidské Bytí,
slétnuvši k zemi blankyty
a spadnuvší v Styx bahnitý,

kde oko Nebe nezasvítí,
 mdlý Anděl, poutník bloudící,
 zkoušený láskou k ohydnosti,
 jak plavec, jatý ochablosti,
 v snách plných můr se topící
 a bojující v strašné tísni
 se širým vírem vzdutých vod,
 jenž vpřed se žene o překot,
 v tmách krouže v kole s temnou písni,
 zmámený chudák, jenž chce pryč
 z končiny hnusných plazůplné,
 jenž potmě tápe nesmyslně,
 hledaje světlý den a klíč,
 prokladec jsoucí bez vší lampy
 nad stží, jejiž puchy mu
 zrazují vlnkou hlubinu
 s věčnými schody žádné rampy,
 kde bdí sta potvor lepkavých,
 jež, fosforovým zrakem zřice,
 tmu zatemňují ještě více,
 že není vidět nic krom nich,
 lod', kterou vězní pól, past' bílá,
 a která marně pátrá v něm,
 žel, po průlivu osudném,
 jímž v ten svůj žalář zabloudila,
 tot' obraz sudby, jaká je,
 již žádná moc tu nepoznání
 a jež nám vnuká pomyšlení,
 že Ďábel dobře dělá vše!

II.

Pochmurné jasné zpytování,
 kdy srdce je si zrcadlem,
 studnicí Pravdy s černým dnem,
 v niž bliká hvězda mdlého plání,
 výsměšným majákem nad Peklem,
 milost Pekla záře siná,
 útěcha, sláva prajediná,
 svědomí probuzené Zlem!

Hodiny

Hle, božstvo zlověstné a plné zavilosti,
 svým prstem hrozící a řkoucí: *Pamatuj!*
 Tvé srdce zděšené si vezmou za ter svůj
 již brzo Bolesti se strašnou palčivostí;

těkavé Rozkoše uprchnou k obzorům
 jak sylfy do kulis, se scény mizejí-li;
 každičký okamžik ti urve každou chvíli
 část slasti, přiřčené tvým pozemským dnům.

Pamatuj! zašeptá s jízlivým smíchem v hlase
 v hodině vteřina třítisícšestsetkrát.
 - A Nyní zabzučí jak hmyz: Jsem Jedenkrát,
 můj sosák nečistý ti krve vyssál zase!

Remember! Pamatuj! O, esto memor! (Slyš!
 Mé hrdlo kovové zná řeči všeho všudy.)
 Minuty, mařivče, jsou hroudny zlaté rudy,
 jež nesmíš pustit dřív, než kov z nich vytěžíš!

Pamatuj, čas je hráč, jenž nepodvádí sice,

a přece vyhrává, jak psáno, stůj co stůj.
Den kvapem krátí se, noc dlouží, *pamatuj!*
Hrob žízní; klepsydra se prázdní čím dál více.

Již zazní hodina, kdy Ctnost, tvá panna chot',
kdy božská Náhoda a kdy i Lítost sama,
ta krčma poslední, až tuze dobře známá,
ti řeknou: "Bídáku, je příliš pozdě, pojď!"

Pařížské obrazy

Krajina

Abych své eklogy moh' skládat v čistém slohu,
chci jako hvězdáři mít výhled na oblohu,
a blízko zvonic pak, jak šťastným sněním svým,
naslouchat hlaholům vpřed větrem neseným.
S rukama pod bradou se budu dívat s výše
na dílny, hudoucí a žvatlavíci tiše,
na věže, komínky, ty pyšné stěžní měst,
a nebe, svědčící, že věčnost tady jest.

Je milé vidět mhou, pod kterou vše se tratí,
v azuru večerku a v okně lampu vzpláti,
kouř k nebi vznášet se po celých oblakách
a lunu rozlévat své bledé kouzlo v tmách.
Shlížeje na jara, na léta, na podzimy,
až přijde zima zlá se sněhy únavnými,
zabedním v bytě vchod a okno za oknem
a budu potmě kout své vzdušné zámky v něm.

I budu v duchu snít o modři na obzoru,
zahradách, fontánách, pláčících do mramoru,
polibcích, slavících tlukoucích celý čas
a všem, co v Idyle má nejčistější hlas.
A Vzpoura, za okny vždy marně vztekajíc se,
od mého pulpitu mi neodvrací lice,
neb budu zaujat tou slastnou závratí,
svou vůli Jaro v tmách si vyvolávat,
žár slunce zlatého ze srdce křesati si
a z žavých myšlenek pak teplo tvořiti si.

Slunce

Když kruté slunce s hůr čím dál víc šípů střílí,
ve městě na střechy a venku na obili,
já podél baráků na starém předměstí,
kde visí záclony, štíť starých neřestí,
v svém šermu urputném se chodím cvičit hbitě,
a ve všech koutech kol rým z čista jasna citě,
klopýtám slovíčky tak jako dlážděním
a vrážím do veršů, o kterých dávno sním.

Ten otec živil, jenž každou bledost zmůže,
probouzí na polích jak žížaly, tak růže,
starosti k nebesům žhna odpáruje hned

a vkládá do mozků úlů sladký med.
Ont' starce s berlami svým žárem omlazuje
a jako panny je, zas zdravé, rozjařuje
a káže růst a zrát žním v srdeci dychtíčím,
jež, nesmrtelné, chce vždy kvéstí květem svým.

A když se do měst pak tak jako básník vhrne,
zušlechtí šťastně los i věci nepatrné
a vniká, jako král, bez každé orace,
ve všechny špitály a všechny paláce.

Uražená Luna

Ó Luno líbezná, již ctili naši staří,
má dobrá Cynthio, ty lampo našich děr,
zříš se svých modrých hůr, kde, serial sličných decer,
houf hvězd tě sleduje v své zbroji plné září,

básníka nad prací se chýlit v potu tváři,
milence na ložích bez hýčkajících per
plát svěžím smaltem úst do fialových šer,
čí zmije stočené, jak na drnech se páří?

A chodíš, pověz mi, v svém zlatém domině
potají celovat až do rozbřesku dne
dál Endymiona po starodávné skráni?

"Já vidím matku tvou, plod těchto zchudlých let,
jak k svému zrcadlu své těžké roky sklání
a líčí sobě prs, prs, z něhož ssál tvůj ret!"

Rusovlasé žebračce

Rusovlásko drahá mi,
jejíž šaty děrami
zjevují svět bídnosti
i sličnosti,

sešlý básník, kterým jsem,
zří v tvém těle nemocném,
plném pih a znamének,
přec mnohý vděk.

Chodiš v těžkých botách svých
jako v lehkých střevíčcích,
vznešená a líbezná
jako princezna,

kdyby místo hadříků,
ani k hloubce kotníků,
nařasený dvorní šat
ti vlál kol pat,

kdyby s krásných nohou tvých,
v místě punčoch děravých,
zlaté klínky svítily
pro hýřily,

kdyby spadlá ramínka
odkryla nám zlehýnka
dva tvé prsy zářivé
jak zraky tvé,

kdyby se tvé ruce pak,
zdráhaly tě svléci však,
drzé prsty tlukouce
a ženouce,

perly z vody nad křišťál,
znělky, jaké Belleau psal,
ctiteli v tvém zajetí
k cti psané ti,

rýmařící mladíci,
ke tvé chvále básníci,
kradmo po tvém střevicí
se točíci,

mnohý panoš, dobrodruh,
mnohý Ronsard, mnohý duch,
hledali by svěží skrýš,
v níž v noci spíš!

Počítala bys v ní
polibků co lilií,
mnohý Valois sám tvůj rád
by přijal rád!

Ty však, bloudíc ulicí,
sbíráš drobky hnijící,
před tím oním Véfourem
tfísnici zem,

mžouráš v smutném úžasu
na šperčíky za pás sous,
jež ti nejsem, ač bych rád,
s to darovat.

Běž, má krásko, bez ozdob
vůní, perel, skvostů, rob,
zdobena jen nahotou
a bídou svou!

Labut'

Viktoru Hugovi

I.

Vzpomínám na tebe, vznešená Andromaché!
- Ta říčka, zrcátko, v němž plála velebnost
tvé vdoví bolesti, přes všechn žal tak plaché,
ten lživý Simoeis, jenž kdys tvým pláčem rost',

mou paměť úrodnou oplodnil nenadále,
když jsem se dneska bral přes nový Carrousel.
- Je stará Paříž pryč, vzhled měst se mění stále
a mnohem rychleji než lidské srdce, žel!

Již jenom v duchu zřím ty boudy, co tu stály,
ty dříky sloupoví a hrubé hlavice,
ty brány, balvany, jež v loužích zelenaly,
a cetky, zářící na dlázkách ulice.

Na tomto místě zde stál zvěřinec v tom čase.
Zde kdes jsem ve chvíli, kdy za mizící tmy
pod chladnou oblohou se budí práce zase,
kdy chrli v klidný vzduch svůj orkán rasovny,

pad' náhle na labut', jež prchlá z klece temné,
a nohou dlanitou trouc suché dlaždice,
vláčela ulicí své peří velejemně.
Do stroužky bez vody zobákem noříc se

a křídla koupajíc si v prachu, lkala v steskách,
v svém srdci jezero, svůj krásný rodny kraj:
"Kdy, vodo, budeš dštít, kdy budeš blyskat, blesku?"
Vidím ji, nešťastnou, fatální divnou báj,

jak ovidiovsky, krk napínajíc dlouze,
v výsměšné obloze bezcitných blankytů
potichu vztahuje svou hlavu v smutné touze,
jako by Bohu cos snad vyřítila tu!

II.

Jak Paříž mění se, tak nic mé smutné snění!

Paláce, lešení, předměstí, brány, val,
vše, všechno se mi tu hned v jinotaje mění,
a moje vzpomínky jsou věru těžší skal.

Před Louvrem tisní mě též jeden obraz známý:

má labuť šílená, svým steskem sžíraná,
směšná a vznešená jak exulantí sami,
a potom také ty, ty Andromaché ctná,

padnuvší z náruče slavného chotě v ruce
zpupnému Pyrrhovi tak jako sprostý skot,
u hrobu prázdného se sklánějící v muce,
ty, Hektorova dřív, teď Helenova chot'!

A pak i černoška, jež schází na úbytě
a blátem cupitá a plaše vyhlíží
zářivou Afriku a palmovníky skryté
za širou stěnu mhy, jež z kalných nebes mží.

A ti, kdo pozbyli, co nezískají více,
kdo v slzách topí se a ssají Bolest svou,
jak dobrou vlčici ji chtivě dumlajice!
Hubené sirotý, jež jako květy schnou!

Tak v lese, kam můj duch se utíká vždy znova,
má stará Vzpomínka jak nárek rohu zní!
Sním o námořnících, zůstavšich na ostrovu,
podlehlych, zajatých ... i jiných, blízkých mì!

Sedm starců

(Victor Hugo)

Ty město kypící, ty město plné snění,
kde přízrak na chodce i za dne věší se!
Tím cevstvem olbrímím, jež tepe bez umdlení,
kolují tajemství jak mízy pěnice.

Tak rána jednoho, kdy vlhký vzduch byl měkký,
kdy domy smutných tříd, mhou prodlužované,
v něm zpodobňovaly dva břehy vzduté řeky
a kdy - sám hercův duch, když pyšně kol se pne -

ta kalná žlutá mha dál prostor zalévala,
já, napínaje tu své čivy jako rek,
a mluvě s duší svou, jež bezmála již spala,
šel šerým předměstím, jímž trás' hřmot dvoukolek.

Vtom objevil se mi však jakýs stařec v pláště,
sám hadr, špinavý jak onen mlžný den,
jenž bez svých očí zlých, v nich planul plamen záští,
by zjeven přivolal déšť štědrých almužen.

Jako by ve žluči si smočil zřítelnici,
měl pohled, v němž tuh' mráz, zrak chladný jako led,
a jeho dlouhý vous, jak šavle tvrdě čnicí,
tak jako Jidášův svou špičkou trčel vpřed.

Ne ohnut, přelomen, a tvoře svými zády
a svýma nohama tak pravý úhel pak,
měl s holí, doplňkem, jenž patřil dohromady,
podivně vzezření a chůzi, ubožák,

chromého čtvernože či žida o třech tlapách.
Sel, zabírájíce v snih a bláto ulice,
jako by mrtvé snad byl dřtil, v těžkých krápách,
nikoli netečně, spíš nepřátelsky zře.

Av patách šel mu druh: vous, oko, hřbet, hůl, cáry,
vše, dvojník stoletý z týchž pekel, měl tu s ním,
a obě strašidla, tak hrozná svými tvary,
týmž krokem se brala za svým cílem neznámým.

Jakému spiknutí jsem tu byl vydán, Bože?
A jaký krutý los si ráčil se mnou hrát?
Ten stařec zlověstný, před zrakem se mi množe,
se mně pak objevil, čas k času, sedmkrát!

Nechť ten, kdo směje se zde mému nepokoji
a necítí ten strach, co mne jal před nimi,
jen ráčí uvážit, že přes vši sešlost svoji
tí hrozní netvoří se zdáli věčnými.

Zda moh' bych, nezemřev, tak patřít na osmého,
krutého dvojníka, v němž Osud smál se mně,
hnusného Fénixe, syna a otce svého?
- Odvrátil jsem se radš od spřeže pekelné.

Se vztékem opilců, vše se dvakrát jeví,
já domů vrátil se a zavřel za sebou,
žhna prudkou horečkou a trpě bez úlevy,
rozjířen záhadou a absurdností tou!

Můj rozum marně chtěl se dostat na pevninu,
úsilí jeho tu mařila bouře hned,
má duše tančila, lodě bez stěžnoví, v stínu
- po moři strašlivém bez břehů na dohled!

Stařenky

(Victor Hugo)

I.

V malebných zákoutích velkoměst plných ruchu,
tam, kde i šerednost se mění v krásnou věc,
vyhlížím, hově tím vždy rozmarnému duchu,
podivné bytosti, přes sešlost milé přec.

Ted' chromé, byly to kdys Lais, Eponiny!
- Ach, milujme je dál, jsou dosud dušemi,
byť křivé, hrbaté a chabé jako stíny!
V suknicích plných děr a v šátcích s trásněmi

se plazí ve větrech, jež krutě bicijí je,
cítice mrazení, když hrčí omnibus,
a k bokům tisknouce své tašky, relikvie,
jež vyšil rebusy či květy dávny vkus.

Cupají komicky, podobny loutkám vskutku,
jak poraněná zvěř se těže belhají
či tančí mimoděk jak zvonky plné smutku,
na které věsi se zlý Démon potají.

Ač staré, mají přec dvě oči, jehly jasné,
svítící leskem děr, v nichž v noci spí čerň vod,
zrak malých dívenek, jenž roztomile žasne
a na vše třpytivé se směje o překot.

Zda jste si povšimli na stařenině rakvi,
že je tak maličká jak dětská častokrát?
Učená Smrt v ten pár dvou podobných si rakví
uleklá zvláštní znak, jímž každý bývá jat,

a mně pak, vidím-li ten vetchý fantom lidský
hemživým obrazem Paříže přecházet,
se o té bytosti, tak křehké, zdává vždycky,
že k nové kolébce se tiše bere vpřed,

leč byl bych, měřitvím se zabývaje v snění,
před nesouladností těch údů přemýšlel,
kolikrát truhlář as to v potu tváří mění
tvar truhly, do které se klade změř těch těl.

- Ty oči, studně slz, jichž jsou v nich miriady,
kelímky, v kterých byl kov zanechal svůj jas,
chovají pro toho, jež kojil Osud hladky,

v svých túních tajemných spoušť čaromocných krás!

II.

Starého Frascati Vestálka milující,
ta kněžka Thalie, tak slavná v okolí,
jejíž jméno zná jen suflér v hrobě tlíci,
ta, již kdys stínilo svým kvítím Tivoli,

ty všechny, všechny mě z té duše opájejí!
Než jsou tu, které slast vždy zříce v bolesti,
žádaly Oddanost o dobrá křídla její:
"Ú Hippogryfe, rač nás v nebe donést!"

Ta, v krutých neštěstích svou vlastí pocvičená,
ta, kterou přetížil zlý manžel těhou běd,
i ta, ctná Madona, svým děckem probodená,
by mohla ze svých slz tok řeky vytvářet!

III.

Jak já ty stařenky jsem sledovával kdysi!
Z nich jedna, když se s hůr již slunce naklání
a plno rudých ran do barev nebe mísi,
si snivě sedala na lávku v ústraní

a naslouchala tam té ryčné hudbě známé,
již sady svlažuje sbor dobrých vojáků
a jež v těch večerech, kdy v duchu okříváme,
nalévá hrdinství do srdce měšťáků.

Hltajíc, vzpřímena, pravidel přísně dbalá,
ten válečnický zpěv, jenž s čela hnal jí stín,
jak stará orlice své oko otvírala,
a mraková skráň se zdála pro vavřín!

IV.

Tak zmatkem živých měst se tiše ubíráte,
stoické, bez žalob na bídou krutých let,
vy matky trpíci, vy nevěstky či svaté,
vy, jejichž jméno si kdys šeptal celý svět.

Vy, jež jste bývaly sám půvab, ctnost a sláva,
jste lidem lhostejny a vůbec neznámy!
Teď vás jen opilec svou láskou napadává
a drzý, sprostý kluk se šklebí za vámi.

Vy stíny svraštělé, jež stydíte se žítí,
ted' plaše, shrbeny, se ploužíte kol zdí,
a svět vás nezdraví, vy prapodivná bytí,
pro věčnost zralé již mdlé zbytky lidskosti!

Já, který zpovzdáli vás střezím starostlivě,
zíráje na vás krok, žel, plný vratkosti,
tak jako kdybych byl snad vaším otcem, dive,
já tajně okouším však tajných radostí:

vídavám najednou zas vaše vášně kvéstí,
prožívám vaše dny, jak zlý, tak dobrý čas,
mé srdce těší se za vašich hřichů štěstí,
má duše, třpytí se vší vaší ctností zas!

Ruiny, příbuzné, vy hlavy téžé výšky!
Já každý večer vám své sbohem dávám všem!
Kde zítra budete, vy Evy s osmi křížky,
jež hrozný Boží spár již tiskne pod tu zem?

Slepci

Jsou hrozní, duše, hledí! Jak loutky chodíce,

za chůze nejisté se směšně vznáše jíce,
jak náměščníci vpřed nastavují lice
a hrouží bůhvíkam své temné zornice.

Oči, kde dávno již nic z Boží jiskry není,
dál k nebi zdviženy, jako by patřily;
je není viděti se chýlit na chvíli
a s hlavou svěšenou jít v snivém zamýšlení.

Tak procházejí tu tou nekonečnou tmou,
v niž věčně ticho má svou sestru neplodnou.
Ó město, co tvůj svět kol řve a zpit se šklebí,

až k trýzni roznícen tvým vilným šílením,
já, hled', též vleku se, a tupější jich, dím:
"Co to jen hledají ti všichni slepci v Nebi?"

Jedné kolemjouce

Kol mne se vzdouvala a řvala ulice.
Tu náhle, ve smutku, jak pyšná bolest sama,
mě přešla veliká a štíhlá krásná dáma,
houpací festonem své dlouhé suknice.

Šla, s nohou sochy, vpřed, jas vznešenosti v lici,
a já jí rozčilen, jak blázen touhou štván,
pil jí z očí, nebes v tmách, jde klíči uragan,
okouzlující slast a rozkoš zničující.

Blesk, světla... potom noc! - Ó krásko mizící,
ty, která pohledem můj život vzkřísla jsi,
snad tě již nespafím, leč ve věčnosti, rci!

Kdes jinde! Daleko! Již pozdě! *Nikdy* asi!
Vždyť neznám přec tvůj cíl, ty neznáš můj cíl zas,
ty, kterou bych měl rád, jak jistě tušilas!

Pracující kostlivec

I.

Na stáncích na nábřeží Seiny,
kde spí víc knih jak mumie,
lze v kresbách z anatomie,
jež leží na nich, zaprášeny,

a jimž byl starý umělec, opravdu
zručný, jako vrelý, přes jejich
námět neveselý svým rydlem
dodal Krásy přec,

zřít kostlivce a stáhlá těla,
jak jako sedláci se dřou,
což onu hrůzu tajemnou
tajuplnější ještě dělá.

II.

Chrapouni smutní, co z těch lich,
jež převracíte s urputností,
s vším úsilím svých bílých kostí
a svalů z kůže stažených,

co za žeň zvláštní dobýváte,
trestanci, z kostnic puštění,
a v kterém statku, rečete mi,
to naplnit jí sýpku máte?

Ukazujete nám tu jen
- ó kruté sudby naznačení! -
že příslibený spánek není
nám ani v hrobě zaručen,

že Nicota nás zrádně klame,
že vše, i Smrt, lhou šálí nás
a že snad věčně, celý čas,
na věky věků, běda, máme

v nějakém kraji neznámém
dál vymrskávat půdu strohou
a zkrevavělou nahou nohou
zarýva t těžký rýč v tu zem?

Soumrak

Hle, večer líbezný, ten přítel zlosynů,
jak spolupachatel se plíží ve stínu.
Nebe se zavírá jak klenba, plno tmění,
a člověk zneklidněn se v dravé zvíře mění.

Ó milý večere, ty, kterého si přál,
kdo nelze říkaje: "Já dneska pracoval!"
Toť večer laskavý, jenž ulehčení skytá
všem duchům zmofeným, jež trápi bolest litá,
zarytým učencům, když hlava třeští jim,
a zbitým dělníkům, když dojdou k postelím.

Než tu se vzbouzejí zlí běsi, přes den spící,
vířice v pověřti jak sprostí obchodníci,
a zticha vrážejí do oken v uličkách,
kde rozsvěcuje se lsná Prostítuce v tmách
a bliká světlem lamp, v něž bije vítr svíšť.
Otvírá východy tak jako mraveniště.
A jako nepřítel, jenž k výpadu se zved',
svou tajnou pěšinku si razí dravě vpřed.

Po městě neřesti se drze hemží všade
jak červ, jenž Člověku krm jeho jídla krade.
Chvílemi slyšet je syčení kuchyní,
ryk hlasů z divadel či hudby ze siní.
Šumící kavárny, kde lidé hrou se mámí,
se plní šejdíři a s nimi nevěstkami,
a chtiví lupiči bez všechno ostychu
se brzo dají též v svou práci potichu
a budou páčit v tmách dveře a pokladnice,
by mohli pár dní žít a obléc' milostnici.

Ted', za těch krutých chvil, se však, má duše,
vzmuž a zavří pevně sluch těm jekům jako nůž!
Toť smutná hodina, kdy nejvíc trpí choří.
Posupná temná noc jim v hrda drápy noří,
a oni končí dny a jdou tmou hrobu vstří,
plníce chropťením zdi přísných nemocnic.
Víc jich si navečer, když modré nebe tmí se,
již nikdy nesedne se svými doma k míse.

Většině teplý krb byl ještě neznám však,
většina nežila a již tu zmírá tak!

Hra

V blednoucích lenoškách ženštiny bledých licí,
namalovaných brv a očí fatálních,
pošilhávající a zticha střásající
klinkání kamenu a kovu s uší svých,

kol hracích stolečku bezústé obličeje,
čelisti bez zuba, rty bez vší červeně,
a prsty v horečce, jež křečí stahuje je,
slidící v záhnadří či v kapsách zmateně,

strop v špíně tonoucí se svíeny zašlých září
a řada velkých lamp, jež vrhají svuj svít
na slavné básníky se zachmuřenou tváří,

přicházející sem své poty promarnit,
tot' obraz pochmurný, jejž jedně noci snivé
před jasným pohledem jsem viděl vyvstávat,
sám sebe vida tu, v té díře mlčelivé,
ve stínu ledově a beze slova stát

a tajně závidět těm lidem vášně líté,
obstárlým nevěstkám smuteční radosti,
a všichni kupčili před mými zraky hbitě,
ta se svým půvabem, ten se svou starou eti!

Mé srdce pojalo děs, že závidím tu lidu,
jenž běží k propasti, a zpit svou krví, žel,
by spíše nežli smrt i nejstrašnější bídú
a nežli nicotu i samo peklo chtěl!

Tanec kostlivců

Ernestu Christophovi

Má, skvělá postavou, jak živá přes svou lenost,
s tím párem rukavic, kytkou a šátkem svým,
nedbalost v chování a jistou nemucenost
hubené kokety, nápadné vzezřením.

Kdo viděl na plese kdy tenčí život v kole?
Královsky volný háv, přepojatý na pohled,
spadává na nohu, již svírá, suchou dole,
rozkošný střevíček, půvabný jako květ.

Ryš, naléhající na okraj klíčních kostí,
jak vilný pramínek, jenž o skálu se ře,
zadání rozechvěn, pln směšné stydlivosti,
truchlivé půvaby, jež světu ukrýt chce.

Ze tmy a prázdnoty jsou její hrozné oči
a lebka, s kvítečky na vrchu tcmene,
na křehkých obratlích se kymacivě točí.
Ó kouzlo nicoty, tak hrůzně zdobené!

Ti, kteří nechápovali, jen tělem opájeni,
nesmírnou nádheru lidského kování,
tě karikaturou snad nazvou v rozhořčení.
Mně vyhovuješ však, jsi, Kostro, drahá mi!

Přicháziš pokazit svou mocnou šklebivostí
snad Slavnost Života, jež trvá na světě?
Či štve snad starý chtic dál ty tvé živé kosti,
k sabatu Rozkoši, bláhovou, pudě tě?

Chceš zahnat v zpěvu strun a v jasném světle sálu
výsměšnou můru snů, tvé noci mučici?
Či žádáš, aby snad orgie za přívalu
zchladily strašný žár v tvém srdci zuřící?

Bezedná studnice vší hlouposti a viny!
Ty věčná retorto, jež překapuješ žal!
Já vidím mřížovím tvých žeber plných hlíný
tu stále hladovou zlou zmijí bloudit dál.

Po pravdě mám však strach, že tvoje krásá nyvá
nedojde odměny, jež patřila by jí.
Kdo ze smrtelníků kdy smysl pro sprým míval?
Příšerná rozkošnost jen silné opijí.

Přízraků plná hloub tvých očí závrať budí
a moudrý tanecník k tvým věčným úsměvům,
v nichž v řadách třicet dva tvé bílé zuby studí,
vždy vzhledne znechucen, hnus dě stoupat k rtům.

A přec, kdo kostlivec již netisk' k srdci v citu
a kdo se neživil již věcí hrobovou?
Co jenom na šatech a vůni záleží tu?

Zhnusení zjevují, že věří v krásu svou.

Kouzelná svůdnice, beznosá tanečnice,
rci jen těm štíticům: "Ó hlopí pyšnivci,
byť máte ličidel a pudrů plné líce,
páchnete smrtí již! Ó čpaví kostlivci,

odkvetlé krasavci, šviháci hololici,
natřené mrtvoly, svůdnici lysých čel,
rej tance kostlivců, vše rozhoupávající,
vás nese v končiny, jež nikdo neviděl!"

Od seinských nábřeží k břehům, jež Ganges vroubí,
smrtelný dav se štěva skáče zmldívaje,
nevida na nebi té Andělovou trouby,
jež zeje výstražně jak tromblon do kraje.

Smrt se ti kdekoliv v tvém slunci obdivuje,
věz, směšná Lidskosti, v tvých chtěných posuncích,
a často jako ty se myrou navoňuje
a ve tvou ztřeštěnost pak mísi svůj zlý smích!"

Láska ke Lži

Když zdálky vidím tě, má netečnice drahá,
za hudby, jejiž tríšť strop zhurta sráží zpět,
jít krokem souladným, jež cestou zvolna vahá,
a nyvým pohledem se kolem rozhlížet,

když pátrám v světle lamp v tvé zabarvené tváři,
s chorobným půvabem v té chvíli v rozkvětu,
v níž ohně večera ti nítí ranní záři,
a v očích vábivých jak oči portrétu,

já dím: Je nádherná, má divně svěží celo!
To pevná památná ji zdobí jako hrad,
a srdce, zhmouděné jak broskev, jako tělo,
je s to již znalecky, vší vášní milovat.

Ach, jsi plod podzimu se svrchovanou chutí,
jsi váza smuteční, slz vyčkávající,
jsi parfum, budící sny o oasách v ssuti,
jsi měkká poduška či košík květin, rci!

Jsou oči tklivější, já dobrě vím to, ony,
jež neskrývají nic ze vzácných tajemství,
etue bez skvostů, falešné medailony,
prázdnější, Nebesa, než, běda, snad jste vy!

Což však tu nestáčí tvé zdání, krásko moje,
když těšíš srdce mé, jež prchá před pravdou?
Co jest tu bezcitnost a všechna tupost tvoje?
Masko či okraso, já zdravím krásu tvou!

Já v duchu stále zřím

Já v duchu stále zřím tu vilku na předměstí,
náš milý bílý dům, ač malý, plný štěstí,
sádrovou Venuši a starou Pomonu,
svou nahost halící do houště záhonu,
a slunce, které se tak oslnivě leskle,
když večer za oknem se dívalo přes sklo,
jak oko dokořán na nebi všetečném,
na naše večeře, za kterých mlčel jsem,
svou záři svicovou nám zlatíc ze západu
šerkové záclony a prostřený stůl vzadu.

Té chůvě

Té chůvě, na kterou jste pro cit žárlívala

a která spí své sny pod drnem jako skála,
té bychom měli snad dát na hrob aspoň květ.
Vždyť mrtví snášejí tak mnoho, mnoho běd!
Když Říjen studený, ten kleštič starých stromů,
jim vztekle zaficí kol mramorových domů,
tu musí lidi mít za bezcitné až strach,
že pěkně v teploučku spí doma v peřinách,
co oni, kostlivci, za spánku červy žrání,
bez druhů postelích a milých povídání,
necítí ve tmě nic než sněhy zimy tát
a dlouhé století den za dnem odpívavat,
a aniž přátelé či jejich živí milí
nahradí cárky stuh, které jim z věnců zbyly.

Kdybych ji uviděl, když syčí polena,
jak u mne na křeslo si sedá, blažena,
kdybych ji zastihl v zlý večer prosincový,
jak si v koutku pokoje si nahrbena hoví
a vážná, na chvíli pryč z věčné postele,
mě sicež mateřský, mne, dítě dospělé,
co jenom mohl bych té zbožné duši říci,
zře z důlků bez očí jí slzy kanout lící?

Mlhy a deště

Ó zimy šedivé a jara zablácená,
omamná období, ó, bud'te pochválena!
Zahalujete mi jak rozum, tak i cit
svým mlžným rubášem a temným rovcm v klid.

V té pláni, v jejichž tmách lká vítr, vpřed se žena,
a v nocích bez konce mdlá korouhvická sténá,
má duše může líp než v teplém májí snít
a křídla havraní k svým letům rozevřít.

Ó doby pobledlé, vy kněžny našich pásem,
nic není sladšího pro srdece chmurných snů,
na které padá sníh od nepamětných dnů,

než vaše temnoty, jež neoživí jasem,
leč by se jednu noc, jíž měsíc vale dal,
na lůžku hazardním žal ve dvou uspával.

Pařížský sen

Constantinu Guysovi

I.

On ještě dnes to dopoledne
ten obraz strašné krajiny,
již lidské oko nezahledne,
před zraky matně září mi.

Náš spánek samým divem žije!
Já z rozumného nápadu
vtom odstranil z té scenérie
rostlinstvo vzrostlé bez řádu,

a bystrý malíř svého snění,
jsem chutnal ve svém výtvoru
monotonii do umdlení
vody, kova a mramoru.

Ten bábel schodišť, klenb a arkád,
byl palác konců mizících
a všade plný plných kaskád,
do zlatých mís se řítících,

a katarakty nad chodbami
se oslnivé věšely
křišťálovými záclonami
na bílé stěny z oceli.

Ne stromy, sloupy obklopeny,
dřímalý zticha bazén,
v nichž pyšné nymfy jako ženy
se prohlížely, blaženy.

Modř modrých vod se rozlévala
v růžozelených nábfěžích
a miliony mil se hnala
k hranicím světa, záříc v nich.

Byl to svět vzácných drahokamů,
magických vln a širých skel,
oslňovaný spoustou mamáu,
jež byl sám v sobě obrážel.

Na nebi nyly Gangy tiše,
a klidné, bez vší účasti,
chrilily proud svých uren s výše
do démantových propastí.

Já, šťastný strůjce těchto kouzel,
sám oceán pak, jak jsem chtěl,
a aniž se mi zkrocen vzpouzel,
pod tunel z šperků zaváděl.

A vše, i čerň, vše jasně plálo,
duhové, světlé, samy třpyt,
a moře lesk svůj vsazovalo
ve vykrytalovaný svit.

Než bez hvězd, slunce na blankytu,
nic, co by mohlo ozářit
ty zázraky, jež, plny třpytu,
vyzařovaly vlastní svít!

A nad tím divem plným ruchu
pak stálo - hrozné zjevení,
vše pro vjem zraku, ne však sluchu! -
strašlivé věčné mlčení.

II.

Otevřev oči horečnaté,
já zřel děs svého doupěte
a citil, zas v své duši klaté,
hrot vší své strasti prokleté.

Mé pendlovky se zhurta jaly
poledních dvanáct odbíjet,
a nebe dštílo svoje kaly
na tento ztuhlý bídny svět.

Svítání

V kasárních dvorech zněl budíček zpívající
a ranní vítr vál na lampy blikající.

To byla hodina, kdy hejno zhoubných snů
napadá na lůžkách jinochy v polosmu,
kdy lampa na dně ní svým nachem odráží se
jak oko krvavé, jež rozmžikáno chví se,
kdy duše, drcena svým tělem tizivým,
urputné zápasы dne s lampou svádí s ním.

Jak uslzená tvář, již osušuje vání,
je věcí mizících ve vzduchu zachívání,
a muž je psaním zmdlen a žena laskáním.

Z komínů začal se tu tam již valit dým.
Nevěstky s mdlými rty a s víčky zmodralými
dřímalý, ubohé, tupými spánky svými.
Žebračky, vlekoucí své prsy mrázivé,
foukaly na uhlí a zkřehlé prsty své.

To byla hodina, kdy ve chladě a kale
bolesti rodiček se horsí nenadále.

Jak vzlyk, jež přeruší z úst vytrysknuvší krev,
protrhl povětří kohoutí rudý zpěv,
oceán mlh se zvedl a zaplavoval domy,
a uvnitř špitálů pak mroucí v bezvědomí škytali,
chropatice v posledním tažení.
A zhýralci šli spat, svou dřinou zdrceni.

Jitřenka, třesouc se v své růžožluté robě,
šla zvolna po Seině, pustě v té ranní době,
a Paříž, mnouc si již svá víčka zamžená,
se chápala svých děl - jak pilná stařena.

Víno

Duše vína

Zpívala jednu noc v svých lahvích duše vína:
"V skleněném vězení pod rudou pečetí
se, bědný člověče, můj hlas tu k tobě vzpíná
a píseň bratrství a lásky pěje ti.

Já vím, co námahy a co to potu stojí,
co krutých paprsků na stráni třeba je,
než je mi dáno žít a mít tu duši svoji.
Však já též nemím být nevděčné a zlé.

Vždyť citím strašnou slast, když padám v šťastné chvíli
do hrdel dělníků zle zbitých pracemí,
a jejich teplá hrud' je hrob mně tuze milý,
kde líp než v chladných tmách mých sklepů spí se mi.

Ach, slyšiš, příteli, znít sladké písni svátků
a tichou naději se ve mně ozývat?
Kasaje rukávy, za stolem sedě v chládku,
mě budeš velebit a spokojen se smát.

Tvé ženě znavené se mnou žár v očích vznítí
a tvůj syn nabude svých sil a barev zas,
ten atlet života, sláb, bude ve mně míti
svůj olej, silicí moc svalstva pro zápas.

A v tebe zapadnu jak sémě ambrosie,
již věčný Rozsevač s hůr nebes ráčí set,
by z našich objetí se počala poesie,
jež k Bohu vypučí tak jako vzácný květ!"

Víno hadrářů

Na starém předměstí, v tom labyrintu bláta,
kde lidstvo hemžíce se za svými cíli chvátá,
v červeném světle lamp, v nichž vítr, třesa sklem,
naléhá na oheň a zmítá plamenem,

lze vídat hadráře, jenž chodě hlavou kroutí,
a do zdí vráže jak básník za své poutí,
nic nedbá bludných psů, svých bídňých poddaných,
a duši vylévá, pln slavných plánů svých.

Přisahá slavnostně a pyšný zákon dává,
zloduchy poráží, oběti pozvedává,

a stojí pod nebem jak pod baldachýnem,
svou ctností zpívá se v svém srdci nevinném.

Ti lidé, trápení sty trampot v domácnosti,
drcení robotu a stářím bez litosti
a celí ohnutí pod těhou odpadků,
jež Paříž vyvrhla po koutech ve zmatku,

jdou domů, páchnouce jak sudy hadry svými,
po boku s přáteli v zlých bitvách zbělelymi
a s vousem visícím jak prapor plný ran;
před nimi tyčí se les květných slavobran,

a oni, vítězní - ó kouzlo okamžiku! -
za hlučné orgie trub, bubnů, slunce, křiku
tu přinášejí čest a slávu národu,
jenž jášá, láskou zpit, vstří jejich průvodu!

Tak valí víno vpřed, sám Paktol jasuplný,
tím Lidstvím ubohým své zlatonosné vlny;
skrz hrdlo člověka hrdinství hlásá v dál
a svými dary pak nám vládne jak ten král.

Bůh, chtěje uspat zášť všech bídných mroucích vskrytu,
Bůh stvořil spánek kdys, jat výčitkami citu,
a Člověk doplnil jej Vínem, drahým všem,
a Víno po Slunci je Božím dítětem!

Víno vrahovo

Má žena leží mrtva, díky!
Jsem volný, mohu popíjet.
Když jsem se vrácel bez souzpětí,
mučila mě vždy svými kříky.

Jsem znova šťasten jako král;
vzduch hůr je čistý, nebe jasné...
- To rovněž bylo léto krásné,
když jsem k ní první láskou vzplál!

Té žízni, co mě mučí, zvěře,
by bylo k míru potřebí
více vína, nežli které by
moh' pojmut její hrob v té díře.

Já srazil jsem ji do studně
a celé její lemování
jsem pro jistotu shodil na ni.
- Čas zapomenout dá snad mně!

Ve jménu přísaх plných vznětů,
jichž není s to nás pranic zbytek,
řka, že se chci s ní usmířit
jak v dobách naší vášně v květu,

jsem na ní vymoh' schůzku zas.
Byl večer, cesta temná byla,
a ona přišla, pobloudilá!
On je kus blouda v každém z nás!

Ač na ní bylo znát již léta,
přec byla hezká dosavad,
a já ji měl až příliš rád,
a tak jsem řek: "Jdi z toho světa!"

Mne nemohou tu pochopit!
Z těch opilečků tupohlavých,
kdo hodlal za svých nocí tmavých
kdy z vína rubáš urobit?

Ta necitelná, tupá cháska,
tak jako stroje jdoucí jen,
nemohla poznat ani den,
co je to vskutku pravá láska

s průvodem kouzel tajemných,
pekelných stonů, hrůzných kříků,
lahviček jedu, slz a vzlyků
a hřmotu pout a kostí v nich!

- Jsem volný, sám zde stojím zase!
Dnes budu podle chuti pit;
pak, bez výčitky, na mol zpit,
si lehnu na zem, kde jen dá se,

a budu jako fena spát.
Byť mi vůz kole s s obručemi,
nacpaný štěrkem nebo zemi,
či vyšinutý vagon snad,

rozdrtí mozek vinné hlavy
či přetne v samé půli břich,
já vždy si budu tropit smích
jak z Ďáblový, tak z Boží slávy!

Víno samotářovo

Nic, pohled svůdnice, tak podivného jasu,
jenž tiše klouže k nám jak bílý paprsek,
spouštěný lunou s hůr do třesoucích se řek,
když chce v nich vykoupat svou nonchalantní krásu,

poslední peníze, jež v prstech svírá hráč,
polibek vtiskaný hubenou Adelinou,
či tóny sonaty, jež lichotně se linou
tak jako vzdálený tmou nesoucí se pláč,

nic, láhvi hluboká, nesnese přirovnání
k těm ostrým balzámům, co plodný břich tvůj sehrání
pro srdce básníka, jež sucho zkrušuje.

Ty vléváš do něho zas mládí s nadějemi
- a hrdost, bohatství všech bědných na té zemi,
jež k Bohům vítězným nás připodobňuje.

Víno milenců

Dnes prostor skví se, všade svěží!
Bez ostruh, bez uzd, bez otěží
pojd' odjet v sedle na vině
vstříc feérické krajině!

Jak andělové žhavých lící,
horečkou trópů zkoušející,
pojd' v modrém jitru bez mraků
vstříc vzdálenému přízraku!

Za letu měkce kolébáni
na křídlech moudré vichřice,
v témž třeštění a horování

bok po boku si plujíce,
prchněme, sestro, bez prodlení
do samých rájů mého snění!

Květy zla

Epigraf k odsouzené knize

Čtenáři, zvyklí bukolice,
prostřáčci vкусu střídmcího,
toť kniha ducha vilného,
nečtěte radší v ní již více.

Nevycvičeni v rétorice
u Ďábla, kněze lstivého,

nepochopíte ničeho,
jen výstředníka ve mně zříce.

Kdo, aniž dás se okouzlit,
jsi s to však shlédnout do propasti,
čti, nechť si zvykneš rád mě mít;

zvídavá duše, plná strastí,
jež hledáš ráj svůj, lituj mě! ...
- Sic prokleji tě potupně!

Záhuba

Jak vzduch, jenž, nehmotný, se nedá nahmatat,
se vlní kolem mne zlý Démon v zběsilosti;
 já, dýše, cítím jej v svých slabých plicích plát
a hříšný věčný chtic v nich nítit bez milosti.

Jelikož dobře zná mou lásku k Umění,
tvar nejsvědnějších žen si osvojuje zhusta
a pod sty záminek, pln svého šálení,
hanebným lektvarům navyká moje ústa.

Tak v tmách, kde nade mnou již nebdí Boží zrak,
zbitého únavou mě provázívá pak
pláněmi Nudy zlé, pustšimi nad savany,

a v oči zděšené mi metá plameny
zbrocené oděvy, zející živé rány
a nástroj Záhuby, vždy zakrvácený!

Mučednice

Obraz neznámého mistra

Uprostřed flakonů, brokátů tkaných v zlatu
a různých svršků smyslných,
rozkošných obrazů, soch, navoněných šatů,
bohatých, nařasených plíš,

ve vlahém pokoji, kde jako ve skleníku
fatální povětrí je mdlé,
kde kytku vydává ston posledního vzlyku,
mrrouc ve své rakvi skleněné,

vylévá na polštář bezhlavé tělo ženy
jak řeka čerstvou rudou krev,
již plátno sytí se jak palouk vysušený,
jenž dlouho čekal na zálev.

Podobna přízraku, tmou v noci plozenému,
jenž oči k sobě poutá nám,
s hromadou vrkočů a šperků diadému,
jež tvoří její pyšný rám,

spočívá na stolku jak blatouch žlutá hlava,
a z oči v sloupu prchá mhous
jak soumrak mátožný mdlý pohled do bělava,
nevzornatý žádnou myšlenkou.

Bělostný nahý trup, rozvalen bez ostychu,
vydává v lúžku na pospas
osudnou nádheru a tajnou, skrytu pýchu
přírodou darovaných krás.

Na lýtku zůstala jak upomínka živá
růžová punčocha se stkvít,
a podvazek se s ní jak tajné oko dívá,
vrhaje démantový svít.

Podivný, zvláštní vzhled té samoty i ženy
s tou nyvou lící dráždivou,
a jak jsou její trup a hlava rozloženy,
odkrývá lásku strašlivou,

zločinné radosti tajuplného ritu,
 hry pekelného laskání,
z nichž radovali se zlí andělové vskrytu,
 v záhybech záclon schováni.

A přec, když zhližíme to křehké rámě její,
 pás, útlý jako vzpíjatý had,
a boky s kyčlemi, jež příliš ostře čnějí,
 přec zdá se mladou dosavad!

- Zda pootevřela svou duši jitřící se
 a smysly nudou soužené
vstríce smečce žádosti, jež hladem vztekaly se,
 bloudice ve tmách, šilené?

A zda ten krutý muž, jejž živa, přes laskání,
 nemohlas uspokojit přec,
na těle bezvládném a svolném k všemu přání
 ukojal chtic svůj nakonec?

Rci, bídná mrtvolo, a když tě potom trna
 zved' za tvrdý cop v závrati,
zda na ledový chrup, ty hlávo hrůzyplná,
 poslední sbohem vtiskl ti?

- Bezpečno před smíchem posměvačného lidu,
 před všečečnými úřady,
spi, divné stvoření, spi v pokoji a klidu
 v svém hrobě plném záhad!

Tvůj choť je ve světě, a tvar tvůj nesmrtný
 potichu nad ním, spí-li, bdi;
on, jak teď jemu ty, ti bude jistě věrný,
 vždy pouze tvůj až do smrti.

Lesbos

Kolébko římských her a řeckých rozkošností,
Lesbe, tak slavný sny svých nocí jako dnů,
jež zdobí polibky, mdlé, plné horoucnosti,
se žárem paprsků a s chladem melounů,
kolébko římských her a řeckých rozkošností,

Lesbe, kde polibky jsou jako vodopády,
jež vrhají se v hloub bez všeho zděšení
 a pádí za náruku a klokotavé vády,
 tajemné, bouřlivé a plné hemžení,
Lesbe, kde polibky jsou jako vodopády,

Lesbe, kde vzájemně se Fryné přitahuji,
 kde na nejtěší vzděch se echo ozývá,
 věz, roje hvězd se ti jak Pafu obdivuji,
 má proč být Venuše na Sapho žárliva,
Lesbe, kde vzájemně se Fryné přitahuji,

Lesbe těch nocí mdlých, jež horkostí jsou známy,
v nichž - planá rozkoši! - si ve svém zrcadle
 laskají tělem žen vděk dospělosti panny
 se zraky, jež jim žhnou, do důlků zapadlé,
Lesbe těch nocí mdlých, jež horkostí jsou známy,

necht' Platon mračí zrak v své přísné hrdopýše,
 usmíříš nebesa přemírou laskání,
 rozkošný ostrove, vladaři sladké říše,
 a stálým hledáním za miliskování.
Necht' Platon mračí se v své přísné hrdopýše!

Usmíříš nebesa mukami bez úlevy,
jež jsou již souzena všem srdcím dychtivým,
toužícím mimo svět, nám známý, za úsměvy,

kdes v jiných nebesích se mihnuvšími jim.
Usmíříš nebesa mukami bez úlevy!

Ach, který bůh by, tě chtěl soudit, Lesbe drahý,
a zavrhnout tvou skráň, tak zbledlou tihu děl,
když neodvážily ty jeho zlaté váhy
spoušť slz, cos potoky do moře odváděl?
Ach, který bůh by tě chtěl soudit, Lesbe drahý?

Co dí nám zákony, necht' bezpráví či práva?
Ó panney vzněšené, vy archipelu cti,
váš kult je ctihoný jak jiný, bud' mu sláva,
a láска na peklo či nebe nemyslí.
- Co dí nám zákony, necht' bezpráví či práva?

On Lesbos vybral si tu ze všech právě mne, mne,
k slavení tajemství svých panen kvetoucích,
a já již v mládí žil té mysterii temné,
ve které temný pláč se míší v divý smích.
On Lesbos vybral si tu ze všech právě mne, mne,

a já to od těch čas již hlídám na Leukatu
jak bystrooká stráž, jež ve dne v noci bdí,
číhajíc na brigu anebo na fregatu,
jež v dálkách na nebi se svými tvary chví,
a já to od těch čas již hlídám na Leukatu,

chtě zvědět, zdali je to moře přece milé
a jednou zvečera za temných vzlyků skal
vyplaví na Lesbos, jenž odpouští hřich chvíle,
mrťvolu Sapho, té, jež vydala se v dál,
chtě zvědět, zdali je to moře přece milé,

Sapho, té básniřky, mužatky, milovnice,
sličnější Venuše bledými skráněmi.
Blankytne oči zmoh' zrak černé zřitelnice,
vsazený v temný kruh vyrytý strázněmi
Sapho, té básniřky, mužatky, milovnice!

- Sličnější Venuše, jež je tak zbožňována,
nad světem pnouci se a děticí jas a třpyt
své plavé mladosti na starce Okeana,
jenž je svou vzněšenou a krásnou deerou zpit.
Sličnější Venuše, jež je tak zbožňována!

Sapho, jež zemřela ten den, kdy rouhalo se,
kdy dala, hanobíc kult nových obřadů,
své tělo panenské, žel, v celé jeho kráse
na pospas pyšnivci, jenž ztrestal proradu
Sapho, jež zemřela ten den, kdy rouhalo se.

A od té doby to tak Lesbos lká, pln hoře,
a přes pocsty, jež svět mu vzdává zpěvem svým,
se denně opájí za noci rykem bouře,
vrhaným k nebesům skalnatým pobřežím.
A od té doby to tak Lesbos lká, pln hoře!

Prokleté ženy

V pasvitu nyvých lamp dumala Hippolyta,
sníc v měkkých polstářích o strašném laskání,
po kterém ležela na lůžku jako zbita,
když bylo strhalo plášť nevinnosti s ní.

Hledala pohledem, zkaleným po vichřici,
oblohu čistoty, jež prchala jí v dál,
podobna poutníku, stáčejícímu líci
k modrému obzoru, jímž se byl ráno bral.

Proud slz, jenž stékal jí z mdlých očí bílou skrání,
zdrcenost, ztrnlost a výraz chlípnosti,
pár paží, složených jak pář dvou marných zbraní,
vše bylo ozdobou té křehké sličnosti.

U nohou, pokojná a plna slasti snivé,
ji hrála Delfína svým žhavým pohledem
jak šelma, střežící svou kořist, již si dříve
již poznamenala svým strašným silným klem.

Ta kráska svalnatá, před něžnou klečíc, skvělá,
srkala s rozkoší již víno triumfu
a chtivě, dychtivě se nad ní nakláněla,
chtic milý tichý dík snad sklidit s jejích rtů.

Hledala ve zraku té oběti své touhy
bezhlesý, němý zpěv, zpívaný radostí,
a vděk, vděk vznesený a nekonečně dlouhý,
jejž víčko jako ston přes svoje brvy dští.

- "Mluv, Hippolyto, mluv! Co tomu říkáš? Nuže?
Již chápeš, srdečko, že nemáš nabízet
k posvátné oběti své křehké první růže
prudkému vanutí, jež může zničit květ?

Mé něžné polibky, toť vážky bez vší tíhy,
průhledná jezera zvečera hladící,
polibky milenců však hloubí hrozné rýhy
jak káry těžkých kol či kola s radlicí.

Najedou na tebe jak hrubý potah v zvůli,
dobytí spřežení s kopyty bez citu...
Má sestro, srdečko, mé vše, ty moje půli,
rač zvednout ke mně tvář, své oči z blankytů!

Za jeden pohled tvůj, jenž tiší všechny strasti,
ti, Hippolyto, hned, v té chvíli pozvednu
závoje s mocnějších, tajuplnějších slastí
a ukolébám tě do nekonečných snů!"

Tu Hippolyta k ní však zvedne mladé líce:
- "Já nejsem nevděčna své drahé Delfině,
ničeho neželím, jen trpím, strachujíc se,
tak jako po noční hrůz plné hostině.

On na mne padá strach se strašlivými stíny,
s černými zástupy bloudících strašidel,
jež s cesty rády by mě svedly na písčiny,
rudými obzory kol obklíčené, žel!

Rci, dopouštíme se snad nepřístojných činů?
Vysvětli, můžeš-li, ten děs, co zakouším!
Když zveš mě andělem, já hrůzou vždycky hynu,
a přece cítím zas svá ústa tihnout k tvým!

Nepatří na mne tak, ty pouto všech mých citů,
ty, kterou miluji, má sestro zvolená,
byť jsi jen nástrahou, již peklo strojí mi tu,
začátkem prokletí, jež postihnout mě má!"

Delfína, hodivší svou hřívou s temným vlasem,
jakoby dupajíc po delfské trojnožce,
jí s okem fatálním však řekla pevným hlasem:
"Kdo jenom před láskou o pekle mluvit chce?"

Bud' proklet na věky ten snílek pobloudilý,
jenž první na světě chtěl ve své tuposti,
jat marným problémem, jež nelze dovést k cíli,
milostné lichotky slučovat s cudností!

Kdo jest tak bláhový, že hodlá spojovati
v mystickém akordu stín se žárem, noc s dnem,
ten nikdy nebude s choré tělo hřáti
v tom slunci růžovém, jež láskou jmenujem!"

Běž hledat ženicha a dej, když se ti líbí,
své srdce panenské v plen jeho laskání;
přineseš mi sem zpět, zděšena, želíc chyby,
sváňadra plná ran po krutém sápní.

Jednomu pánu tu lze jenom sloužit cele!"

To dítě, roníc žal, však vzkříklo zdrceně:
"Já cítím, jako by mi propast zela v těle,
a touto propastí je vlastní srdce mé!"

Jak prázdro hľuboké, jak sama sopka žhavé!
Nic, běda, neztiší tu stvůru kňučící,
nic neuhasí žár té Eumenidy dravé,
jež krutě do krve je pálí smolnicí.

Nechť naše záclony nás zavřou mimo žití
a sladká únavá dá srdeci v míru spát!
Já chci se, Delfino, v tvých řadrech utopiti
a v klíně nalézti jak v hrobě svěží chlad!"

- Žalostné oběti s neúrodnými klíny,
kráčejet, kráčejet svou cestou do pekel!
A vnořte se v tu hloub, kde všechny lidské viny,
mrskány orkánem, jenž v nebi nevzešel,

vřou v zmatku, duníce jak bouře plná vády.
Ó, spějte, mátohy, za cíli žádostí;
vám nikdy nebude lze ukojití hlady,
a vás trest zrodí se pak z vašich radostí.

Ve vašich jeskyních svít slunce nezasvítí.
Miasmy, proudící rozpukanými zdmi,
v nich svými pasivity tak jako lampy svítí,
pronikajíce vás hroznými parfumy.

Truchlivá neplodnost vašeho milkování
vám kůži napíná a žizeň níti jen,
a vichr žádostí, jenž bouří bez ustání,
vám tělem lomcuje jak starým praporem.

Daleko od světa, bludné a zavržené,
kríž krážem pouštěmi jak vlci běhejte!
Svůj osud tvořte si, vy duše nezřízené,
a před nekonečnem svých niter prchejte!

Prokleté ženy

Jak stádo ležice na zlatožlutém písku,
k mořskému obzoru zrak točí v zasnění,
a nohy lnoucí blíž a ruce lnoucí v tlaku,
jsou plny sladkých mdlob a trpkých mrazení;

se srdcem vzníceným svou dlouhou důvěrností,
jdou jedny ke chlumkům, kde zurčí bystřiny,
a šepťajíce si jak děti o věrnosti,
vnikají do houštin a mizí pod stíny;

a druhé, sestersky, v snách sklánějíce hlavu,
kráčejet skalami plnými zjevení,
kde svatý Antonín zřel jako vřelou lávu
dvě řadra nachová vřít za pokušení;

dál jsou tu ty, co v tmách, jež louče prosvětlují,
tě za svých horeček zvou jako spasný lék
do starých pohanských, dnem opuštěných slují,
ó Bakchu, tišici žal dávných výčitek;

co nosí škapulíř na milostivém těle
a v dlouhých šatech bič, na konci samý suk,
a mísi v lese kdés za noci osamělé
pot božských rozkoší a slzy litých muk.

Panny a běsové, zrůdy a mučednice,
velici duchové, skutečnost tupicí,
jež, v zbožné chlívosti o nekonečnu sníce,
hned máte šťastný smích, hned pláč zas na lici,

má duše sestoupla do pekel vaší trýzně,
 já, sestry, želím vás, tak jako rád vás mám,

pro vaše bolesti a nekončící žízně,
pro urny lásky té, již srdce kypí vám!

Dvě hodné sestřičky

Jsout' Zhýralost a Smrt dvě milé krasavice,
jež hýří pocely a kypí plny sil
a jejichž čistý klín pod cary trpí sice,
než přes vši námahu nic nikdy nezplodil.

Kletému básníku, jenž nedbá o dědice,
d'áblouvu miláčku, jenž k stáru chud tu zbyl,
nejeví lupanar a hrob v svém loubí více
než kout, jenž výčitkou vždy opomíjen byl.

Rakev a alkowna, bohaté rouhavostí,
jak hodné sestřičky, jež něžně hýčkají,
nám strašné rozkoše a slasti skýtají.

Kdy mě již zahrabeš, zloruká Zhýralosti?
Kdy, Smrti, přijdeš ty, sokyně jejích vnad,
na ztuchlou myrtu jí svůj cypřiš vroubovat?

Krvavé zřídlo

Mně mnohdy připadá, že krev mi stříká zníc
jak zřídlo nějaké, jež tryská vzlykajíc.
Já dobře slyším ji, jak plna šumu pění,
a marně hmatám si po ráně, které není.

Tak jako ohradou se městem žene čpíc,
z kamenů dláždění ostrov y dělajíc,
konejíc vyprahlost všech tvorů po žízně
a barvíc přírodu svým proudem do červeni.

Já dovolával se vín obluzujících,
chťe, aby uspalala na chvíli děs v mé duši.
Žel, víno bystří jen jak oči, tak i uši!

Já v lásce hledal sen, v němž zapomenul bych;
žel, mně je láskou již jen pelech hřeby stlaný,
s to pouze napájet ty necitelné panny!

Alegorie

Je širokošíjí ta žena s krásnou lící,
v svém víně nedbale si vlasy smáčející.
Milostné pařáty i špeluňkový jed
o žulu kůže se jí otupují hned.
Směje se Zhýralství a vysmívá se Smrti,
těm stvůram, jejichž pěst - jež dopadají drtí -
vždy za svých zhoubných her přec šetří majestát,
jímž hrde pyšní se to tělo pevných vnad.
Jak bohyňě, když jde, jak sultánka, když leží,
v slast věří se žárem mohamedánských kněží
a v náruč, v níž se jí dmou řadra o překot,
zve svýma očima snad celý lidský rod.
Ví, panna neplodná, a nutná pro běh světa,
že krása, která je v tom jejím těle vkleta,
je přerozkošný dar, jenž po vši mrzkosti
nakonec dobude přec pro ni milosti.
Nic stejně o Pekle, jak o Očistci neví,
a tak, až přijde den, kdy Noc se před ní zjeví,
pohlédne Smrti v tvář jak novorrozeně
- bez každé výčitky i záště j douc vstří tmě.

Beatrice

Uprostřed pustého, zežehnutého kraje
já kdysi, přirodě si v slzách naříkaje
a ze své myšlenky si dýku dělaje

a v srdce zvolna si ji zabodávaje,
jsem v pravé poledne vtom zočil nad svou hlavou
zlověstný černý mrak, věšticí bouřku dravou,
nesoucí na křidlech houf běsů neřestných,
jak skřítci zvědavých a nestoudných a zlých.
Začali si mě hned prohlížet s chladnou lící,
a já jak zevlouny, na blázna zírající,
je viděl znamení si dávat vzájemně
a tiše šuškat si a krutě smát se mně:

- "Ach, podívejme se na karikaturu tu,
Hamletův bědný stín, zjev plný jeho rmutu,
a vlasy ve větra a nerozhodný zrak.
Ach, zda ten vyžilec, ten nuzný ubožák,
ten tragéd bez místa, ten hlupec není k pláči,
chtě, když svou úlohu hrát umělecky ráčí,
zpívání o žalech, kterými trpí, bloud,
potoky, květiny, orly a cvrčky jmout,
a dokonce i nám, nám, vinným jeho spády,
vřeštivě přednášet ty svoje patirády?"

Má pýcha, vznešená tak jako pohoří,
ční nad křík démonů tak jako nad bouří.
Já mohl odvrátit svou sychovanou hlavu,
jen kdybych nespářil v tom jejich vilném davu
- proč neustalo jen hned slunce ve svitu? -
svou kněžnu s očima, jimž rovných není tu,
jak mému soužení se krutě směje s nimi,
častujíc je sem tam sprostými laskáními.

Proměny Upírovi

Ta žena, jako had na roštu zmítajíc se
aňadra v korsetu si dráždí o kostice,
chrnila ze svých úst dvou jahodových rtů
proud těchto horkých slov se čpěním mošusu:
- "Ó, já mám vlnké rty a znám se v dovednosti,
jak všeho svědomí se člověk v lůžku sprostí.
Vysuším každý pláč na prsech vítězných
a starcům vyloudím na tváři dětský smích.
Ten, kdo v mé nahotě mě zhlédne bez závoje,
má ve mně nebesa, luna a slunce svoje.
Já tolik z rozkoše, můj drahýзналē, znám,
že v tom, když v náruči již muže objímám,
či dávám zubům v plen svá řadra v slastné chvíli,
cudná a nestoudná, slabá a plna síly,
jsou s to v té posteli, vší vášní zemdlelé,
se pro mne zatratit i sami andělé!"

A když mi vyssála již morek ze všech kostí
a já se stočil k ní, pln děsné ochablosti,
chtě vděčně zlubit jí po jejich něžnostech,
neviděl jsem tu nic než hněsem slizský měch!
jat hrůzou, zavřel jsem hned oči v rozechvění,
a když jsem po chvíli je pootevřel zření,
ležely na místě té loutky, z níž šel strach,
jež měla na pohled spoušť krve v zásobách,
jen zbytky kostlivce, jež v zmatku kmitajice
skřípaly jako štíti jako korouhvice,
houpané sem a tam zlým vichrem na tyči,
když v zimě za noci v tmách náhle zafíči.

Cesta na Kytheru

Mé srdce, svobodně se těšíc z volných chvil,
kroužilo kolem lan, podobno štěstím ptáku.
A koráb kolísal pod nebem bez oblaků
jak anděl, kterého den sluncem opojil.

Co to, ten ostrov tam, co z moře trčí temně?
- Tot kythera, dí nám, ten z písni slavný kraj,
kde staří mládenci kdys mívali svůj Ráj.

A hleďte, dnes je to jen kousek bídne země.

- Tajemný ostrove milostných slavností!
Nad tvými vodami se spoustou hořkých túní
stín staré Venuše se vznáší v těžké vůni
a duše napájí láskou a nyvostí.

Ostrove s myrtami a květy pučícími,
nadšeně vzývaný, slavený lidem vším,
kde vzdechy srdcí v mhách nad sadem růžovým
se nesly pomalu jak kadidlové dýmy

anebo předlouhé hrdličí vrkání!
- Nyní je Kythera jen nejplanější plání,
pustinou plnou skal a plnou skřehotání.
Než jedna zvláštní věc do očí padla mi.

To nebyl starý chrám, ten stánek houštinatý,
kde kněžka mladistvá, pro kvíti nadšená,
šla, žárem tajemným v svém těle pálena,
vstříč vánkům vanoucí si rozhrnujíc šaty;

když chvíli vítr nás tak blízko břehů nes,
že vyrušovali jsme ptáky plachetníci,
poznal jsem ve věci trojhranou šibenici,
odrážející se jak cypříš od nebes.

A dravci, sedice tam na své hrozné píci,
plenili viselce, a jak byl zetlelý,
svůj zobák nečistý jak nástroj z oceli
houžili do všech děr té jeho trosky tlíci.

Na místě očí měl dvě díry, ubožák,
a z bricha padal mu proud střev až na kolena,
a cháska katanů, svým hodem rozlícena,
jej svými zobáky i miškovala pak.

Na zemi motal se a běhal, s mordou vzhůru,
houch chtivých čtvernožců, které též trápil hlad,
a prostřed největší se vztekal jako kat
ve středu pacholků, než začne svoji turu.

Tys, synu Kythery tak krásné oblohy,
tys tuto pohanu však snášel, stále tichý,
jako trest za svůj kult se všemi jeho hřichy,
které ti nedaly spát v hrobě, ubohý!

Ó, směšný viselče, mne stejná hoře moří!
Vida tvé údy vlát, já cítil v závratí
tak jako zvracení k svým zubům stoupati
předlouhý hořký tok svých dávných starých hoří,

já cítil, chudáku s tak drahou vzpomínkou,
před tebou škubání všech zobáků a chrupů
divokých pantherů a krkavců a supů,
kdys s chutí plenících tu bídnu schránku mou!

- Obloha zářila a moře bylo stálé.
Mně všechno černalo a krvavělo, žel,
a tak jsem srdce pak již od té chvíle měl
v ten symbol vhaledo jak v rubáš neustále.

Já na tvém ostrově se shledal, Venuše,
jen se šibenici s mým obrazem, žel bohu!
- Ach, dej mi, Pane, sil a odvahy, ať mohu
bez hnusu zpytovat srdce a tělo své!

Amor a Lebka

Usedl zhurta Amor sobě
Lidstvu na lebku,
smích na tom trůně si z ní robě,
pln zlých pošklebků.

Bubliny fouká v bujném štěstí,

a ty počnou let,
tak jako by se chtěly vznést
nad pozemský svět.

Křehoučká koule v světlé kráse
stoupá do mračen,
a pustí duši, rozplývá se
jako zlatý sen.

Po každé z bublin slyším v pláči
lebku tiše dít:
"Ach, kdy se ti již přece zráčí
tu hru ukončit?"

Co rozptyluješ ústy v mžiku
na prach povětřím,
je mozek, stvůrný vražedníku,
má krev s masem mým!"

Vzpoura /Revolta/

Zapření svatého Petra

Co říká asi Bůh těm kletbám svého lidu,
jež k jeho Serafum se nesou den co den?
Jak tyran, jenž je mas a vín již nasycen,
zpít našim rounáním, on usne vždycky v klidu.

Změř' stenů mučených a popravovaných
zní možná opojně, když v chór se spolu spojí;
vždyť nebe přes vši krev, co jeho rozkoš stojí,
je stále hladové, vždy znova lačno jich!

- Ó Kriste, vzpomeň si na Olivetskou horu!
Tys kleče v důvěře Jej prosil za vzlyků,
a On se v nebi smál za hřmotu hřebíků,
jež katí vbijeli v Tvé tělo tvora tvorů.

Když viděls žoldáky a děvky z kuchyně
na Tvoje božství plít za hulákání davu,
když cítils pronikat hrot trnů zvolna v hlavu,
kde záříc sídlila vždy Lidskost jedině,

když tíže strašlivá již zlomeného těla
natáhla najednou Tvé paže k prasknutí
a skrání zsinálov pot s krví kanul Ti,
když se Tvá nahá hrud' všem za terč nabízela,

vzpomínals na ty dny, tak krásné, zářící,
kdy přišel s věčný slib na zemi vyplnit,
kdy šlapals po cestách, jež byly samé kvítí,
klusaje vitézně na tiché oslici,

kdy, v srdci statečném pln naděje a síly,
jsi zmrskal kupčíky a učitelem byl?
Nevnikla, dřív než ji hrot kopí prorazil,
v Tvou hrud' snad výčitka za onu hořkou chvíli?

- Já jistě opustím rád tento svět, kde, žel,

sen svého bratra čin již dlouho nenachází.
Kdo mečem bojuje, od meče vždycky schází!
- Když zapřel Ježíše ... on Petr pravdu měl!

Abel a Kain

I.

Abelův rode, jez, pij, žij si,
Bůh k tobě vlídným zrakem zří,

ty, Kainův, který nehodný jsi,
se bahnem plaz a bídne mří!

Abelův rode, Serafinu
tvá oběť pod nos libě čpi!

Ty, Kainův, který smýváš vinu,
skončí se kdy tvé útrapy?

Abelův rode, hled' ty sady!
Tvůj skot a lány jsou sám vděk.

Ty, Kainův, tobě kňučí hlady
jak staré feně žaludek!

Abelův rode, tul se doma,
uprostřed svých si břicho hřej!

Ty, Kainův, mrzni, jektej rtama,
v tmách, šakale, se zimou chvěj!

Abelův rode, množ se s chutí!
Tvé zlato též se množí dál.

Ty, Kainův, dej si zajít chuti,
i kdybys v srdci jak chtěl plál.

Abelův rode, rosteš, žravý,
tak jako lesní štěnice!

Ty, Kainův, vláčej bez únavy
své děti prachem silnice.

II.

Abelův rode, přijde chvíle,
že dodáš mrchou půdě hnůj!

Ty, Kainův, musíš dál v svém díle,
neskončil ještě úkol tvůj!

Abelův rode, vládl s dostí,
meč zmožen kyjem vypad' ti!

Ty, Kainův, vystup na Vysosti
a svrhni Boha v závratí!

Litania k Satanovi

Ty, jenž všech andělů jsi hezčí, všeho znalý,
ty Bože zrazený, pro něhož není chvály,

měj soucit, Satane, s mou nekonečnou bídou!

Ó kníže vyhnanství, ty, jemuž křivdí svět,
jenž, zmožen, silnější se vždycky zvedneš hned,

měj soucit, Satane, s mou nekonečnou bídou!

Ty, jenž vše dokážeš, ty Králi temné říše,
jenž léčíš nešťastné, žal lidských smutků tiše,

měj, soucit, Satane, s mou nekonečnou bídou!

Ty, jenž i pariům, zlou leprou hlodaným,
Ráj dáváš okoušet ze samé lásky k nim,

měj soucit, Satane, s mou nekonečnou bídou!

Ty, jenž jsi se Smrtí, svou starou silnou milou,
kdys zplodil Naději, tu vílu pobloudilou,

měj soucit, Satane, s mou nekonečnou bídou!

Ty, jenž máš pro psance ten hrđý klidný vzhled,
s nímž zatracuje lid kol popraviště, bled,

měj soucit, Satane, s mou nekonečnou bídou!

Ty, jemuž znám je kout, kout jenom tobě známý,
kde žárlivý Bůh skryl své pyšné drahokamy,

měj soucit, Satane, s mou nekonečnou bídou!

Ty, jehož jasný zrak zná tajné zbrojnice,
kde davy kovů spí, v své tmy se hroužice,

měj soucit, Satane, s mou nekonečnou bídou!

Ty, jenž bdě zakrýváš svou širou dlaní strže,
když náměšník jde, na kraji střech se drže,

měj soucit, Satane, s mou nekonečnou bídou!

Ty, jenž jsi opilci, když kůň mu zdeptá hřbet,
s to vrátit kouzelně hned jeho pružnost zpět,

měj soucit, Satane, s mou nekonečnou bídou!

Ty, jenž chtě člověku, když trpí, popřát míru,
jsi lidi naučil mísit ledek a síru,

měj soucit, Satane, s mou nekonečnou bídou!

Ty lstivý spřeženče, jenž značíš, milý k nim,
bezcitným Kroisům tvář svým černým znamením,

měj soucit, Satane, s mou nekonečnou bídou!

Ty, jenž rád vkládáš v zrak a srdce mladé panně
jak lásku k hadříkům, tak zbožnou úctu k ráně,

měj soucit, Satane, s mou nekonečnou bídou!

Ty berlo vyhnanců, ty lampo učenců,
příteli viselců a druhu spiklenců,

měj soucit, Satane, s mou nekonečnou bídou!

Ó pěstouně všech těch, jež v černém hněvu laje
Bůh Otec vypudil z niv pozemského ráje,

měj soucit, Satane, s mou nekonečnou bídou!

Modlitba

Ó, bud' ti, Satane, na věky chvála chval
na hůrách nebeských, kdes jednou kraloval,
i v hloubkách pekelných, kde, zmožen, sniš v té době!
Dej, aby sedla si má duše po bok tobě,
až ti Strom Moudrosti své větve zelené
tak jako nový chrám nad hlavou rozklene!

Smrt

Smrt milenců

Budeme mítí lůžka vůní stlaná,
divany, hroby pro pár našich těl,
a na policích kvítí nevídaná,
zpod hezčích nebes, jež nás zrak kdy zřel.

Pár našich srdcí, zbytkem žáru plana,
se promění v pár svící širých čel,
jež odrazí nám světla spárována
ve hládi duchů, dvojčat zrcadel.

V mystický večer s růžomodrou bání
si vyměníme jedno zablýskání
jak protáhlý vzlyk, znící loučením.

A pak se zjev! v dveřích Anděl jarý
a vzkřísí znova jemným prstem svým
zamžená zrcadla a mrtvé žáry.

Smrt chudých

Tot' Smrt, jež konejší a pro niž dá se žíti,
cíl všeho života, jediná naděje,
jež jako elixír v nás novou sílu nítí,
že jdeme do noci, byť srdce slabé je!

Tot' v bouři, vichřici, blescích a hromobití
mdlý jas, jenž bliká v tmách, co chvíli mizeje,
toť krčma, věhlasná pro dobré živobytí,
kde lze jíst, pit a spát a kde se okřeje.

Tot' Anděl laskavý , jenž v dralných prstech chová
dar čarodějných snů pro snění stále nová
a stele posteče všem chudým po dnech zlých.

Toť Boží proslulost, špiž plná tajemnosti,
toť měsíc žebráků, vlast nuzných od věčnosti,
toť brána dokořán do Nebes neznámých!

Smrt umělců

Kolikrát ještě mám mráz cítit na zádech
a libat, obludo, to sprostě čelo tvoje?
Co, toulci, ztratím ran, než jedna střela moje
zasáhne přírodu v těch jejích tajích všech?

Budeme stravovat svou duši v úkladech
a rozbijeme v nich víc hodně těžké zbroje,
než v hrůze zvedneme dvě kalné oči svoje
k té Stvůře, jejiž chtíč nám vzlyky plní dech.

Jsout', kteří nenašli svůj tajný Idol dole,
a tito sochaři, na kterých hanba líp
a kteří tlukou se do prsou nebo lbi,
jen v jedno doufají, ó temný Kapitole!
Že Smrtí, plující jak nové slunce tmou,
jim květy mozku všem přec jednou rozkvetou.

Konec dne

V mdlém světle klenby zatazené,
bez smyslu, samý křík a spečh,
se nestydatý Život žene.
V té chvíli, kdy se v obzorech

však pozvedne noc milostivá,

jež tiší hlad a vûbec vše
a vše, i samu hanbu skrývá,
dí Básník sobě: "Konečně!"

Můj duch a tělo v rozechvění
vzývají vroucně mír a klid.
Se srdcem plným smutných snění

se chci již naznak položit
a do tvých černých záclon skrýt,
ó Tmo, ty zdroji osvěžení!"

Sen zvědavcův

Věnováno F. N.

Též míváš bolesti, jež blaží nitro tvoje,
a vzbouzíš mínění: "Tvor citů obludných!"
- Já měl jsem před sebou den smrtelného boje.
V mé duši dychtivé se v nepořádku líh'

strach, touha, naděje a pocit nepokoje.
Čím víc se tenčil proud mých sutek osudných,
tím byla trpčejší a sladší trýzeň moje;
mě srdce vymklo se ze světa zálib svých.

Já stál tu jako hoch, jenž chtiv je podívané
a klne zácloně, jež zraku v cestě stane...
Pak chladná pravda přec jen ukázala se.

Nic jat jsem vydechl a ráno zčervenalé
mě obklopovalo. - Ach, to je tedy vše?
Opona zvedla se a já jsem čekal dále.

Cesta

Maximu du Camp

I.

Hoch, do mědirytin a do map zahleděný,
má vesmír za větší než tužby jeho let.
Jsou velké obzory, ve světle lampy zřeny,
a v očích vzpomínky, jak malý je ten svět!

Tak, s hlavou v plamenech a srdcem plným hoře,
vyjdeme jeden den do dálky stíhat svod
a kolébáme pak po sladkém rytmu moře,
co v nás je bez konce na konečnosti vod:

Ten, šťasten, utiká své vlasti s kletbou hany,
ten svému domovu, jenž znechutil se mu,
a jiný, astrolog, v zrak ženy zadívaný,
své Kirké tyranské záhubných parfumů.

Nechtěje ve zvíře být změněn nenadále,
objetí prostoru a světel vzdává se,
a chlad, v tvář mraze jej, a žár, v tvář zas jej pále,
mu stopy polibků s ní smažou po čase.

Jen kdo jde, aby šel, je však ten poutník pravý;
se srdcem lehoučkým jak balon na pohled,
nepřchá osudu, když není vybírávý,
a aniž ví kdy proč, vždy jenom říká: "Vpřed!"

Ten, jehož touha má tvar oblak za bouření
a jenž, jak nováček sny plné strašných děl,
sní sny o rozkoších, jež barvu stále mění
a o nichž lidský duch nic nikdy neslyšel !

II.

Ach, hrůza, tančíme jak koule nebo káči!
Zvědavost nedává nám pokoj ani v snech,

a krutě mučíc nás, sem tam nás stále vláčí
jak Anděl bez citu, mdlé slunce štvoucí v běh.

Té zvláštní náhody, kam stěhuje se meta,
a ježto není jí a může všude být,
kam člověk pospíchá jak blázen krajem světa
v nezdolné naději, že najde přece klid!

Náš duch je trojstěžník, jenž hledá lkarii.
Na můstku bouří hlas a volá: "Napni zrak!"
A v koší, šílený, se jiný křiče zpívá:
"Toť láska... štěstí... čest!" Je to jen skála však!

Ten každý ostrůvek, co strážník ohlašuje,
je jedno z Eldorad, Ráj soudobu slíbený,
a Obrazotvornost, jež tu svůj hod již snuje,
nalézá v záři dne jen výspu s kameny.

Ubožák, zhlédnusí se v chimérickém kraji!
Má, zpítý námořník, jenž zřel břeh Amerik,
po jejichž přízraku se vody hořčí zdají,
snad v poutech do moře být hozen za svůj křik?

Tak tulák, když se tmou a blátem cesty krade,
zvedaje vzhůru nos o skvělých rájích sní
a svoji Capuu zří, očarován, všade,
kde, září v brlohu, mu svíčka zasvítí.

III.

Podivní poutníci, co ušlechtilých bájí
vám čteme ve zracích, jak moře hlubokých!
Otevřte paměti, ty schránky, kde se tají
zářivé klenoty z etherů, hvězd a tich.

Toužíme cestovat jak bez větru, tak páry!
Znuděným, přejte nám, nám, věžnům, opory
a v duše, napjaté jak plachty na stožáry,
nám vpusťte vzpomínky za rámem s obzory!

Nuž, co jste viděli?

IV.

"My cestou viděli jsme
bezpočet hvězd a vln, i zrádných úskalí,
a přes spoušť krutých ran, jež nepředvídali jsme,
nejednou jako zde jsme nudou zívali.

Lesk slunce na moři fialového plání
a lesk měst v západu nám zažehaly všem
ve smutném srdci vždy jen nepokojné přání
se vrhovat do nebe se svůdným reflexem.

V nejhezčích krajinách a městech cizích světů
se nikdy netajil vděk plný záhad těch,
co z oblak náhoda nám vykouzluje vletu,
a nás pak trápil stesk po nových radostech!

Smyslný požitek dodává chtíči síly.
6 chtíči, starý pni, ty, slastí mrvený,
tvé větve, zatím co ti kůra tvrdnouc sili,
se bliže ke slunci pnou svými rameny!

Porosteš, strome, dál jak cypřiš, jenž vždy raší?
- My nasbírali vám přec velmi pečlivě
pro lačný památník hrst kreseb, bratři naši,
mající za krásné jen to, co z dálí je!

My pozdravovali háj bůžku s noscem v tváři,
trůn, samý drahokam, jenž svítí s večerem,
a palác, jehož lesk do nejdeleního stáří
by u vás boháči byl nedostižným snem.

Nádherné obleky, z nichž přecházejí oči,
a ženy, jimž se chrup a nehty barvou stkví,
a kejklíře, jimž had se kolem těla točí:"

V.

A dál? Co dál, co dál?

VI.

"Ó bratři bláhoví!

Abychom hlavního tu neopomínali,
nám všude - ačkoli jsme nehledali jich -
na žebří osudném se stále naskýtaly
odporné pohledy na nesmrtelný hřich.

Tak žena, nadutá a hloupá, sprostá služka,
jež vážně, bez studu a bez smíchu se ctí;
muž, tyran, chlípník, žrout se směšnou tváří bůžka,
služebník služky své, proud v stoce neřesti;

kat, jenž se raduje, a mučedník, jenž vzlyká;
kvas, jenž, pln veselí, je krvi kořeněn;
jed moci bezmezné, jenž ničí ukrutníka,
a lid, jenž vzývá bič, i když ho bije jen;

rozličná vyznání, jak naše, všechna pravá,
jež nebe zlézají svou vírou jedinou,
a Svatost, jež svou slast si v žinách vyhledává
jak starý rozkošník v svém lůžku s peřinou;

a Lidstvo tlachavé, jež se svým duchem zpívá,
a stejně šílené, co stojí tento svět,
křičící na Boha v své vzteklé agonii:
"Ó Ty, mně podobný, můj Pane, budí klet!"

A menší hlupáci, šílenství milovníci,
prchnuvší Osudu odvážně ze stáda
a v mocném Opiu svou spásu hledajíci!"
Hle, věčné hlášení, jak váš svět vypadá!

VII.

Je hořké poznání, jež člověk s cesty získá!
Ten malý svět, vždy týž, nám zítra, včera, dnes,
vždy všude zjevuje nás obraz býdy zblízka:
děsivou oasou v strašlivé poušti kdes!

Jít? Zůstat? Můžeš-li? Než máš-li, vyraž směle!
Ten prchá, ten je tich, chtě oklamati Čas,
žel, velmi bdělého a lstného nepřitele!
Jsou běžci, které nic - byť letí jako d'as,

tak jako bludný Žid a jako věrozvěsti -
nic nezachrání, lod' ni wagon, před síti,
co má ten sít'ovník, tak rychlý na neštěstí.
A jsou, kdo v kolébce jsou s to ho zabiti.

Až jednou tlapou svou nám šlápně na hřbet zbitý,
můžeme doufati a zavolati: "Vpřed!"
Jak druhdy do Číny, my, oči v dálky vpity
a vlasy ve větru, jak poutník v květu let

vesele vstoupíme na černou placetnici
a mořem temnoty se dáme kolébat.
Ó, slyš ty hlasy tam, tak sladce zpívající:
"Sem, kdo má Lotosy a jejich vůni rád!"

To zde se sklízejí ty čarodějně plody,
jež v srdci krutý hlad již dlouho budi vám;
ó, pojďte mámit se na naše věčné hody
tím libým odpůldnem, jež nekončí se nám!"

Po známém přízvuku my poznáváme stíny,
sbor našich Pyladů k nám ruce vztahuje.
"Pluj srdce zchladit si k své Elektře!" dí jiný,
ta, před níž klekávals, zpit klín ji celuje.

VIII.

Je hořké poznání, jež člověk s cesty získá!
Ten malý svět, vždy týž, nám zítra, včera, dnes,
vždy všude zjevuje náš obraz bidy zblízka:
děsivou oasu v strašlivé poušti kdes!

Jít? Zůstat? Můžeš-li? Než máš-li, vyraž směle!
Ten prchá, ten je tich, chtě oklamati Čas,
žel, velmi bdělého a lsného nepřítele!
Jsou běžci, které nic - byť letí jako d'as,

tak jako bludný Žid a jako věrozvěsti -
nic nezachrání, lod' ni wagon, před síti,
co má ten síťovník, tak rychlý na neštěsti.
A jsou, kdo v kolébce jsou s to ho zabiti.

Až jednou tlapou svou nám šlápne na hřbet zbitý,
můžeme doufati a zavolati: "Vpřed!"
Jak druhdy do Číny, my, oči v dálky vpity
a vlasy ve větru, jak poutník v květu let

vesele vstoupíme na černou plachetnici
a mořem temnoty se dáme kolébat.
Ó, slyš ty hlasy tam, tak sladce zpívající:
"Sem, kdo má Lotosy a jejich vůni rád!"